

SA IMENOM (U IME) ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

KNJIGA (izvjesnoga) ODIJELA (tj. odijevanja)

GLAVA

govora Allaha, uzvišen je: "Reci: Ko je zabranjivao (tj. Ko može da zabrani) nakit Allaha koji je (On) izvadio (stvorio) za Svoje robove (sluge).....".

A rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Jedite, i pijte, i odjevajte se i milodarite (dajite milostinju) u (svakom drugom slučaju) osim pretjeranosti (rasipnosti), a ni oholosti (tj. i u svemu tome ne budite oholi, ne činite to iz oholosti)."

A rekao je Ibnu Abas: Jedi šta si htio (što hoćeš), i oblači šta si htio, dok su (god) pogriješila (tj. promašila) tebe dva (svojsva): pretjeranost (rasipnost) ili (tj. i) oholost.

PRIČAO NAM JE Ismail, rekao je: pričao mi je Malik od Nafi'-a, i Abdullaha, sina Dinara, i Zejda, sina Eslema, (da) izvještavaju njega od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Neće pogledati (Svojom milošću) Allah ka (onome) ko je tegljio (vukao) svoju odjeću ohološću (umišljenošću, tj. iz oholosti, zbog umišljenosti)."

GLAVA

(onoga) ko je tegljio (vukao) svoj pokrivač (tijela, tj. svoju odjeću) bez oholosti (bez umišljenosti).

(Izrazi "mehiletun" i "hujela'u" prevode se više sa izrazom: oholost, ali mogu da znače i: umišljenost. U stvari ti izrazi više označuju umišljenost u osnovi svoga značenja po korijenu riječi, ali pošto svaka umišljenost obično vodi ka oholosti, to su i ti izrazi - "mehiletun" i "hujela'u" - dobili značenje: oholost. U daljem tekstu ti izrazi će se ipak prevoditi sa našom riječi: umišljenost.)

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Junusa, pričao nam je Zuhejr, pričao nam je Musa, sin 'Ukbeta, od Salima, sina Abdullaha, od njegovoga oca, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Ko je tegljio (vukao) svoju odjeću umišljenošću (zbog umišljenosti, oholosti), nije gledao (tj. neće gledati) Allah k njemu (na) sudnjem danu." Rekao je Ebu Bekr: "O poslaniče Allaha! Zaista jedna (od) dvije polovine moga pokrivača (zastirača) spušta se (na tle, tlo i vuče se po tlu stalno), osim (u slučaju) da se obavežem tome (da se čuvam) od njega (tj. osim ako se naročito čuvam i mislim na to da se to ne dogodi meni)." Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Nisi ti od (onih) ko pravi njega umišljenošću (tj. Ti to ne praviš iz umišljenosti i oholosti)."

PRIČAO MI JE Muhamed, izvijestio nas je Abdul-Aala' od Junusa, od Hasena, od Ebu Bekreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Pomrčalo je Sunce (Bilo je pomračenje Sunca), a mi smo kod Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, pa (je) ustao (i) teglji (tj. tegljeći, vukući on) svoju odjeću žureći se dok je došao (ili: dok nije došao) Bogomolji. I povratili su se (prisutni) ljudi (u Bogomolju nakon što su bili izašli iz nje), pa je klanjao dva naklona (dva rekata), pa se pokazalo od njega (tj. pa se pokazalo ono - Sunce otišavši sjena od njega, sa njega - sa pravca Sunca). Zatim se okrenuo na nas (nama) i rekao je:

"Zaista Sunce i Mjesec su dva znaka od znakova Allaha (koji je postavio zakone kretanja u svemiru, kosmosu), pa kada ste vidjeli od njih (jednu, neku) stvar, pa klanjajte, i molite Allaha, dok otkrije njih (tj. dok otkloni te znakove, ili: dok otkrije opet pokrivene, pomrčale zvijezde, planete, pratioce i slična nebeska tijela)."

GLAVA

(izvjesnoga) zavrćanja (zavrćanja, tj. podizanja na više donjega dijela) u (izvjesnih) odjeća.

PRIČAO MI JE Ishak, izvijestio nas je Ibnu Šumejl, izvijestio nas je 'Umer, sin Ebu Zaideta, izvijestio nas je 'Avn, sin Ebu Džuhajfeta, od svoga oca Ebu Džuhajfeta rekao je:

Pa vidio sam Bilala (da) je donio (jednu) toljagu, pa je zabo (usadio) nju, zatim je uspostavio (izvjesnu) molitvu (tj. izgovorio je ikamet - poziv na uspostavljanje i početak zajedničke molitve). Pa sam vidio poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) je izašao u (jednom) ogrtaču zavrćajući (tj. zavrćujući, podigavši donji dio ogrtača), pa je klanjao dva naklona (dva rekata primaknuvši se) ka (toj) toljagi. I vidio sam (izvjesne) ljude i tovarne životinje (da) prolaze ispred njega iza (od iza te) toljage (tj. štapa).

GLAVA:

Što je niže od (čovjekovih) dvaju članaka (noge od odjeće), pa ono je u Vatru (osuđeno ako je napravljeno tako dugačko zbog umišljenosti i oholosti).

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šu'bete, pričao nam je Seid, sin Ebu Seida, Makburija, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Što je niže od (nožnih) dvaju članaka od (čovjekovoga) pokrivača, pa u Vatru je (to osuđeno)."

(Pokrivač je zastirač, odjeća kojom se zastire, pokriva tijelo. To je obično jedna plahta, čaršaf.)

GLAVA

(onoga) ko je tegljio svoju odjeću iz (svoje) umišljenosti (oholosti).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Ebu Zinada, od Aaredža, od Ebu Hurejreta da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Neće pogledati Allah (na) sudnjem danu ka (onome) ko je tegljio svoj pokrivač (zastirač) osionošću (zbog osionosti, oholosti, što se je posilio)."

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete, pričao nam je Muhamed, sin Zijada, rekao je: čuo sam Ebu Hurejreta (da) govori: rekao je Vjerovijesnik, ili: rekao je Ebul-Kasim, pomilovao ga Allah i spasio:

"Dok (jedan) čovjek ide u (jednemu) ogrtaču, (i) zadivljuje ga njegova osoba (divi se sam sebi), (i) počešljavač je (svoga) perčina (skupine kose na glavi spuštene na ramena), kadli dade propasti Allah s njim (u Zemlju, kroz Zemlju), pa on se skotrljava (skondrljava, tj. propada kroz Zemlju) do sudnjega dana."

PRIČAO NAM JE Seid, sin 'Ufejra, rekao je: pričao mi je Lejs, rekao je: pričao mi je Abdurahman, sin Halida, od Ibnu Šihaba, od Salima, sina Abdullaha, da je njegov otac pričao njemu da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Dok (jedan) čovjek teglji svoj pokrivač (zastirač), propalo se je sa njim (u Zemlju - dakle: propao je u zemlju taj čovjek), pa on se skotrljava (skondrljava, propada, tone) u Zemlju (u Zemlji) do sudnjega (Sudnjega) dana."

Slijedio je njega (tj. Abdurahmana Halidovoga) Junus od Zuhrije. A nije podigao njega (ovaj hadis do Muhameda a.s.) Šuajb od Ebu Hurejreta.

PRIČAO MI JE Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Vehb, sin Džerira, izvijestio nas je moj otac od svoga strica (amidže) Džerira, sina Zejda, rekao je:

Bio sam sa Salimom, sinom Abdullaha sina Umera, na vratima njegove kuće, pa je rekao: Čuo sam Ebu Hurejreta (da) je čuo Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da je rekao) slično njemu (prethodnom hadisu).

PRIČAO NAM JE Metar, sin Fadla, pričao nam je Šebabete, pričao nam je Šubete, rekao je:

Sreo sam Muhariba, sina Disara, na konju, a on dolazi svome mjestu koje je (to što) sudi u njemu, pa sam pitao njega o ovome hadisu, pa je pričao meni, pa je rekao: čuo sam Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (da) govori: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko je tegljio (vukao) svoju odjeću umišljenošću (dakle: iza koga se je vukla odjeća, ko je imao predugu odjeću koja se vuče po tlu zbog oholosti, umišljenosti), nije gledao (tj. neće gledati) Allah k njemu (na) sudnjem danu."

Pa sam rekao Muharibu: "Da li je spomenuo: "Svoj pokrivač (zastirač ko bude tegljio, za kojim se bude vukao iz umišljenosti)?" Rekao je: "Nije naglasio osobito (naročito) pokrivač, a ni košulju."

Slijedio je njega (Muhariba) Džebelete, sin Suhajma, i Zejd, sin Eslema, i Zejd, sin Abdullaha, od Ibnu Umera, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. A rekao je Lejs od Nafi'-a, od Ibnu Umera slično njemu. A slijedio je njega (Nafi-a) Musa, sin 'Ukbeta, i

Umer, sin Muhameda, i Kudamete, sin Musa-a, od Salima, od Ibnu Umera, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko je tegljio (vukao po tlu) svoju odjeću umišljenošću (iz umišljenosti)."

GLAVA

(izvjesnoga) pokrivača (zastirača) resanoga (tj. izrađenoga sa resama, izrađenoga tako da ima rese, kite, rojte na krajevima).

A spominje se od Zuhrije, i Ebu Bekra, sina Muhameda, i Hamzeta, sina Ebu Usejda, i Muavijeta, sina Abdullaha sina Džafera, da su oni oblačili (neke) odjeće resane (izrađene sa resama).

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, izvijestio me je Urvete, sin Zubejra da je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, žena Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekla:

Došla je žena Rifa'ata Kurezije poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a ja sam sjedačica (tj. a ja sjedim) i kod njega je Ebu Bekr, pa je rekla (Rifa'atova žena):

"O poslaniče Allaha! Zaista ja sam bila pod Rifa'atom, pa je razveo mene, pa je odsjekao moj razvod (tj. pa me je odsječno, potpuno me on razveo). Pa sam sebi vjenčala poslije njega (dakle: udala sam se poslije za) Abdurahmana, sina Zubejra, i zaista je on tako mi Allaha (takav da) nema sa njim, o poslaniče Allaha, (ništa drukčije od spolnoga uda, organa) osim kao ova (izvjesna) resa." I uzela je (jednu) resu od svoga džilbaba (šala koji pokriva glavu i neki dio leđa, prsa i ramena). Pa je čuo Halid, sin Seida, njezin govor, a on je (čekao dozvolu za ulazak) u (tj. na Muhamedovim a.s.) vratima, (i) nije se dozvolilo njemu (još za ulazak). Rekla je: Pa je rekao Halid:

"O Ebu Bekre! Zar nećeš zabraniti ovoj (toj ženi to) što glasno izgovara njega (taj govor) kod poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio (tu bestidnost)?" Pa nije tako mi Allaha, nije povećao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (ništa u svome ponašanju) nad (svoj) smiješak. Pa je rekao njoj poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Možda ti (da) hoćeš da se povратиš (Možda hoćeš da se vratiš) ka Rifa'atu? Ne (drukčije) do (da) okuša (Abdurahman) tvoga medića (meda maloga, tj. tvoga spolnoga odnošaja, odnosa - spolnoga organa) i (da ti) okušaš (probaš) njegovoga medića (spolnoga organa, uda - spolnoga odnosa s njim)." Pa je postao (spolni odnošaj-odnos u ovakvoj vrsti braka jedan) običaj poslije.

(Misli se na vrstu braka gdje se je žena neka udala za drugoga nakon što ju je prvi muž razveo trostrukim razvodom. Drugi čovjek mora imati spolni odnošaj-odnos sa njom, a ne samo pravno sklopiti brak, pa je onda razvjenčati kako bi se ona mogla opet ponovno udati za prvoga muža.)

GLAVA

(izvjesnih) ogrtača.

(Veli se da riječ "rida'un" pl. "erdijetun" označava takvu odjeću koja pokriva ramena i pleća.)

A rekao je Enes: Potegao (Povukao) je (jedan) Beduin ogrtač Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Abdan, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Junus od Zuhrije, izvijestio me je Alija, sin Husejna, da je Husejn, sin Alije, izvijestio njega da je Alija, bio zadovoljan Allah od njega, rekao:

Pa je pozvao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, za svoj ogrtač, pa se ogrnuo sa njim, zatim je otišao (da) ide (tj. idući pješaćenjem). I slijedio sam ga ja i Zejd, sin Hariseta, dok je došao (izvjesnoj) kući koja je (ta što) je u njoj Hamzete (Hamza). Pa je tražio dozvolu (da uniđe), pa je dozvolio njima (Hamza da uđu).

GLAVA

oblačenja (izvjesne) košulje i govora Allaha, uzvišen je, pričanjem (u pripovijedanju) o Jusufu: "Odnosite ovu moju košulju, pa bacite nju na lice moga oca, doći će vidjelac (tj. postaće onaj koji vidi dobro, ima dobar vid).....".

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Hammad od Ejjuba, od Nafi'-a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je (jedan) čovjek rekao:

"O poslaniče Allaha! Šta oblači (izvjesni) hodočasnički obučen (odjeven čovjek) od (svojih) odjeća?" Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Neće oblačiti (izvjesni) hodočasnički obučeni (svoju) košulju, a ni (izvjesne) gaće (ili pantalone), a ni (izvjesnu) kukuljaču (kukuljicu, ogrtač sa kukuljicom za glavu), a ni (izvjesne) dvije obučene (tj. mestve, lake cipele), osim da neće naći (tj. da ne nađe izvjesne) dvije obuće (bez grlića koje imaju samo đon i kajise), pa neka obuče (doslovno: obuče ono) što je ono (takva obuća da pokriva nogu) niže od (čovjekovih nožnih) dvaju članaka."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, izvijestio nas je Ibnu 'Ufejnete od 'Amra, čuo je Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Došao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Abdullahu, sinu Ubejja, poslije što se je uveo (tj. stavio) u svoj grob, pa je zapovjedio za njega, pa se je izvadio, i stavio se je na njegova dva koljena, i puhnuo (pljucnuo) je na njega od svoje pljuvačke, i dao je obući njemu svoju košulju. A Allah je znajući.

PRIČAO NAM JE Sadekate, izvijestio nas je Jahja, sin Seida, od 'Ubejdulaha rekao je: izvijestio me je Nafi' od Abdullaha, sina Umera, rekao je:

Pošto je preminuo (umro) Abdullah, sin Ubejja, došao je njegov sin ka poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"O poslaniče Allaha! Daj (Daruj) mi svoju košulju, (da) posmrtno obučem njega (oca svoga) u nju, i klanjaj na njega (tj. i izvrši posmrtnu molitvu za njega, klanjaj mu dženazu), i traži (moli) oprost za njega." Pa je dao njemu svoju košulju i rekao je njemu: "Kada si završio od njega (njegovo kupanje i posmrtno oblačenje), pa objavi nama (javi nam)." Pa pošto je završio (okončao), objavio (javio, rekao) je njemu za njega. Pa je došao zato (da) klanja na njega (za njega dženazu - posmrtnu molitvu), pa je potegnuo (povukao) njega Umer, pa je rekao:

"Zar nije već zabranio tebi Allah da klanjaš na (za sve te) dvoličnjake (licemjerce, hipokrite)? Pa je (čak) rekao:

"Traži oprost za njih, ili ne traži oprost za njih; ako tražiš oprost za njih sedamdeset puta, pa neće oprostiti Allah (nikada) njima.....". Pa je sišao (i ajet): "I ne klanjaj (ni) na jednoga od njih (koji) je umro nikada, i ne stani na njegov grob (tj. kraj njegovoga groba).....". Pa je ostavio (posmrtnu) molitvu na njih (za njih, tj. prestao im je klanjati dženzu).

GLAVA

okrugloga proreza (izvjesne) košulje od (strane) kod (čovjekovih) prsa i (takvoga proreza u drugih odjeća) osim nje (osim košulje).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Ebu Amir, pričao nam je Ibrahim, sin Nafi-a, od Hasena, od Tavusa, od Ebu Hurejreta rekao je:

Udario (tj. Donio, naveo) je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, primjer (izvjesnoga) škrtoga i milodarioca (tj. i onoga koji daje milostinju i pomoć) kao primjer (neke) dvojice ljudi (koji su takvi da) su na njima dvojici dva džubeta (dugačka kaputa) od željeza (gvožđa, metala), (i) već je prisilila (džuba svakoga od njih dvojice) ruke (da se podignu i uprave) ka sisama (grudima, prsima) njih dvojice i ključnjačama njih dvojice. Pa je učinio (taj) milodarivalac kada god je milodario sa (nekom) milostinjom, (da osjeća da mu) se je rasprostrla (rasprostranila, raskomotila, tj. raširila njegova džuba) od njega čak (da ona) pokriva njegove jagodice (od prsta) i (da) briše njegov trag (vukući se za njim po tlu jer je toliko postala prostrana). A učinio je (taj) škrti kada god je odlučio (pomislio) za (neku) milostinju, (učinio je to tako da je osjetio da) se je skupila (stisnula njegova džuba) i uzeo je svaki kolut za svoje mjesto.

Rekao je Ebu Hurejrete: Pa ja sam vidio poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori (tj. da pokazuje) sa svojim prstom ovako u svoj okrugli razrez (na košulji govoreći):

"Pa da si vidio njega (tj. toga škrtoga)! Rasprostranjuje nju (svoju džubu), a (ona) neće (da) se rasprostrani."

Slijedio je njega (Hasena) Ibnu Tavus od svoga oca, i Ebu Zinad od Aaredža u (izrazu izvjesne) dvije džube (tj. da se je u hadisu reklo "dvije džube"). A rekao je Hanzalete: Čuo sam Tavusa, čuo sam Ebu Hurejreta (da) govori: dvije džube. A rekao je Džafer od Aaredža: Dva štita (od željeza).

GLAVA

(onoga) ko je obukao (jednu) džubu tijesnih (njezinih, njenih) dvaju rukava u (izvjesnom) putovanju.

(Već je rečeno da je "džubba" izraz koji znači kaftan posebni dugački kaput sa širokim rukavima i prostran, a nekad može imati i tijesne rukave.)

PRIČAO NAM JE Kajs, sin Hafsa, pričao nam je Abdulvahid, pričao nam je Aameš, rekao je: pričao mi je Ebu Duha', rekao je: pričao mi je Mesruk, rekao je: pričao mi je Mugirete, sin Šu'beta, rekao je:

Otišao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, zbog svoje potrebe, zatim je došao. Pa sam susreo njega sa vodom, pa se je očistio (čistio za molitvu), a na njemu je (jedna) sirijska džuba. Pa je mućkao (usta, vodom ih je prao mućkajući u njima vodu), i isprao je nos, i oprao je svoje lice. Pa je otišao (tj. počeo je da) izvadi (da vadi) svoje dvije ruke iz svoja dva rukava, pa su bila tijesna njih dva, pa je izvadio svoje dvije ruke od ispod (ispod svoje) džube, pa je oprao njih dvije. I potrao je svoju glavu i svoje dvije mestve (lake cipele).

GLAVA

oblačenja džube (od izvjesne) vune u (izvjesnome) ratu (borbi).

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Zekerija od Amira, od Urveta, sina Mugireta, od njegovoga oca, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bio sam sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, jedne noći u (jednom, nekom) putovanju, pa je rekao:

"Da li je sa tobom voda?" Rekao sam: "Da." Pa je sišao od (tj. sa) svoje samarice (deve), pa je išao dok se je sakrio od mene u crninu (te) noći, zatim je došao. Pa sam lijevao na njega (manju kožnu) posudu (tj. polijevao sam mu iz posude), pa je oprao svoje lice i svoje dvije ruke. A na njemu je (jedna) džuba od vune, pa nije mogao da izvadi svoje dvije podlaktice iz nje, čak (tako da) je izvadio njih dvije iz donjega (dijela te) džube, pa je oprao svoje dvije podlaktice. Zatim je potrao svoju glavu. Zatim sam pao (tj. sagnuo se) zato (da) iščupam (tj. skinem ja) njegove dvije mestve (cipele), pa je rekao:

"Pusti (Ostavi) njih dvije, pa (tj. jer) zaista ja sam uveo (obukao, tj. obuio, nazuo) njih dvije (bivši) čiste njih dvije." Pa je potrao na njih dvije (tj. po njima dvjema - po mestvama, cipelama).

GLAVA

(izvjesnoga) kaftana i odežde (feredže od) svile.

A ono je kaftan (tj. A "ferrudž" odežda je što i "el-kaba'u" kaftan). A govori se "Ono je (takav kaftan) koji ima rascjep (razrez, prorez) ozadi (iza) sebe (ozadi, iza svoje zadnje strane)."

(Veli se da i "el-kaba'u" i "ferrudžun" znači izraze za gornju odjeću koja ima tijesne rukavice i tijesnu sredinu, ferrudž je još razrezan ozad.)

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Lejs od Ibnu Ebu Mulejketa, od Misvera, sina Mahremeta, da je on rekao:

Razdjeljivao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (neke) kaftane, a nije dao Mahremetu (ni jednu) stvar (ništa), pa je rekao Mahremete: "O moj sinčiću! Odvedi nas ka poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio." Pa sam otišao sa njim, pa je rekao: "Uniđi (Uđi), pa pozovi (zovni) ga meni." Rekao je: Pa sam pozvao njega njemu. Pa je izašao k njemu, a na njemu je (jedan) kaftan od njih (od onih kaftana), pa je rekao:

"Sakrio sam ovaj za tebe (tebi)." Rekao je: Pa je pogledao k njemu, pa je rekao: "Zadovoljio se je Mahremete!"

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Lejs od Jezida, sina Ebu Habiba, od Ebul-Hajra, od Ukbeta, sina Amira, bio zadovoljan Allah od njega, da je on rekao:

Poklonila se je poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, odežda (od) svile, pa je obukao nju, zatim je klanjao u njoj. Zatim je otišao, pa iščupao (tj. skinuo je) nju žestokim iščupavanjem (skidanjem) kao (izvjesni) mrzilac nje, zatim je rekao:

"Neće trebati (tj. Ne treba) ovo za (izvjesne) bogobojazne." Slijedio je njega (Kutejbeta, Kutejbu) Abdullah, sin Jusufa, od Lejsa. A rekao je (drugi) osim njega (Abdullaha Jusufovoga): odežda svile (tj. svilena odežda).

GLAVA

(izvjesnih dugačkih) kapa (ili kukuljača, kukuljica, tj. odjeće sa kukuljicama).

A rekao je meni Museded: Pričao nam je Mu'temir, rekao je: čuo sam svoga oca rekao je: vidio sam na Enesu (jednu) kapu (kukuljicu) žutu od polusvile (ili: od svile).

PRIČAO NAM JE Ismail, rekao je: pričao mi je Malik od Nafi-a, od Abdullaha, sina Umera, da je (jedan) čovjek rekao:

"O poslaniče Allaha! Šta oblači (izvjesni) hodočasnički odjeveni (čovjek) od (svojih) odjeća?" Rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ne oblačite (svojih) košulja, a ni čalmi (omotača za glavu), a ni šalvara (gaća, pantalona), a ni kukuljica (kapa), a ni mestava (mestvi, lakih-lahkih cipela dubokih), osim jedan (čovjek, neko ko) neće naći (ako ne nalazi, ako ne nađe, ako nema svojih) dviju obuća plitkih, pa neka obuće dvije duboke cipele (lake, lahke, tj. dvije mestve), i neka odsiječe njih dvije (tj. neka im odsiječe grlice tako da mu pokrivaju samo dio noge) niže (njegovih) dvaju članaka (nožnih). I ne oblačite od (svojih) odjeća (ni jednu) stvar (tj. ništa što) je dotakao (dotaknuo) nju šafran, a ni (jedno mirisno) žuto drvo (koje raste u Jemenu)."

GLAVA

(izvjesnih) šalvara (dugih širokih gaća ili pantalona, hlača).

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Sufjan od Amra, od Džabira, sina Zejda, od Ibnu Abasa, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Ko nije našao (nikakvoga) pokrivača (zastirača), pa neka obuće (kakve) šalvare (gaće, pantalone). I ko nije našao (kakve) dvije plitke obuće, pa neka obuće (obuje kakve) dvije duboke obuće (cipele lake, lahke)."

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Džuvejrijete od Nafi-a, od Abdullaha (Umerovoga) rekao je: Ustao je (jedan) čovjek pa je rekao:

"O poslaniče Allaha! Šta zapovjedaš nama da oblačimo kada smo se hodočasnički oblačili (tj. kada se budemo oblačili u hodočasničku odjeću)?" Rekao je:

"Ne oblačite (svoju) košulju, a ni (svoje) šaljvare, a ni čalme (na glavu), a ni kukuljice (kape), a ni lake (lahke) duboke cipele (obuće, mestve), osim da bude čovjek (neki u takvoj prilici da se) nije za njega (našla mogućnost da ima neke) dvije plitke obuće, pa neka obuće (obuje svoje) dvije duboke obuće (cipele lake, mestve), niže od (nožnih) dvaju članaka. I ne oblačite (ni jednu) stvar od (svojih) odjeća (što) je dotaknuo nju šafran, a ni (neko) žuto drvo (iz Jemena)."

GLAVA

(izvjesnih) čalmi (omotača za glavu, omotača okolo glave, oko glave).

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan, rekao je: čuo sam Zuhriju rekao je: izvijestio me je Salim od svoga oca, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Neće obući (Neka ne oblači izvjesni) hodočasnički obučeni (čovjek svoju) košulju, a ni čalmu (ahmediju, saruk, turban), a ni šaljvare, a ni kukuljicu (kapu), a ni (nikakvu, a ni ikakvu) odjeću (što) je dotaknuo nju šafran, a ni žuto drvo (tj. šafran i žuto drvo), a ni (svoje) dvije duboke (lake, lahke) obuće (cipele, mestve neće oblačiti, obuvati), osim za (onoga) ko nije našao (svoje) dvije plitke obuće. Pa ako nije našao njih dvije, pa neka odsiječe (podreže grlice njihove tako da mu budu) niže od (njegovih nožnih) dvaju članaka."

GLAVA

(izvjesnoga) pokrivanja glave i većine lica (sa dijelom ogrtača ili nečim drugim).

(Izraz "etteqannu'u" znači pokrivanje lica žene valom, pečom. Ovdje u hadisu to pokrivanje lica i glave nije vezano za ženu, nego više za ljude koji se jednim dijelom, odjeće, ogrtača pokriju po glavi i većem dijelu lica tako da mu se vide oči i neki manji dio lica okolo očiju.)

A rekao je Ibnu Abas: Izašao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, a na njemu je (jedna) zavojnica masna (tj. crna, crn zavoj, omotač kojim je omotao glavu i lice, neki dio lica). A rekao je Enes: Zavio (Zamotao) je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, na svoju glavu stranu (kraj jednoga) ogrtača (kaputa, mantila).

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Musa-a, izvijestio nas je Hišam od Mamera, od Zuhrije, od Urveta, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Iselili su ka Abesiniji (neki) ljudi od (prvih) muslimana, i pripremao se je Ebu Bekr isiljajući (i on, tj. da i on tamo iseli, ode), pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Na tvojoj (svojoj) polaganosti (tj. Polagano, Polako)! Jer zaista ja se nadam da se dozvoli meni (da se i ja iselim, pa ćemo ići zajedno)."

(Treba napomenuti da vezink "fe: pa" često ima značenje uzročnoga veznika "jer", pa se takvo "fe" zove u arapskome jeziku "fa'ussebebijetu: uzročno fe". U daljem tekstu će se odmah i pevoditi sa "jer", a ne kao do dosad "pa (tj. jer)". To je već učinjeno u gornjoj rečenici.)

Pa je rekao Ebu Bekr: "A zar se nadaš njega (tome), sa mojim ocem si ti (otkupljen, tj. dao bih, žrtvovao bih oca za tebe)!" Rekao je: "Da." Pa je zadržao Ebu Bekr svoju osobu (sebe) na (tj. zbog) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, zbog njegovoga društva. I hranio je (neke) dvije samarice (dvije deve što) su bile njih dvije kod njega liščem (izvjesnoga) trna četiri mjeseca. Rekao je Urvete: Rekla je Aiša:

Pa dok smo mi (jedan) dan sjedači (tj. dok sjedimo) u našoj kući u prsima (podnevne) žege, pa je rekao (pa reče jedan) govornik Ebu Bekru: "Ovo je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, dolazeći (dolazi) pokrivajući glavu i dio lica u času (što) nije bio (običaja da) dolazi nama u njemu (u neuobičajeno vrijeme)." Rekao je Ebu Bekr: "Otkup za njega sa mojim ocem i mojom majkom, nije dovelo njega u ovaj čas (ništa drugo) osim (to da dolazi) zbog posla (ili stvari neke važne)." Pa je došao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pa je tražio dozvolu (za ulazak), pa je dozvolio njemu (Ebu Bekr). Pa je unišao. Pa je rekao kada je unišao Ebu Bekru:

"Daj izaći (svima - Neka izađe svako) ko je kod tebe!" Rekao je: "Oni su (To je) samo tvoja porodica, sa mojim ocem si ti (otkupljen), o poslaniče Allaha!" Rekao je: "Pa zaista ja sam (u takvoj prilici da) se već dozvolilo meni u (tj. za) izlaženje (tj. iseljenje iz Meke)." Rekao je: "Pa društvo (tvoje želim), sa mojim ocem si ti (otkupljen), o poslaniče Allaha." Rekao je: "Da." Rekao je: "Pa uzmi, sa mojim ocem si ti (otkupljen), o poslaniče Allaha, jednu (od) ove moje dvije samarice (deve)!" Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Za (izvjesnu) cijenu (uzimam)." Rekla je (Aiša): Pa su pripremili (opremili) njih dvije najbržim pripremanjem (opremanjem). I stavili smo za njih dvojicu (putničku) hranu u (jednu kožnu) vreću (posudu). Pa je odsjekla Esmā, kći Ebu Bekra, (jedan) komad od svoga pasa (pojasa), pa je zavezala s njime (tu kožnu) vreću. I zbog toga se imenuje (naziva se ona) posjednica (izvjesnoga) pasa. Zatim su se priključili (sklonili) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, i Ebu Bekr u (jednu) pećinu (špilju) u (jednom) brdu, govori se njoj (ime joj je) Sevr (Bik). Pa je ostao u njoj tri noći (tri dana i) zanoćiva (tj. zanoćivajući, noćivajući u toj pećini) kod njih dvojice Abdullah, sin Ebu Bekra, a on je (jedan) dječak mlad, dosjetljiv, oštrouman. Pa (on) otputuje (tj. ode) od kod njih (tj. od njih) dvojice zorom, pa osvane sa Kurejševićima u Meki kao zanoćivač (tj. kao da je i on noć proveo, noćio u Meki). Pa neće čuti (nikakvu) stvar (što) se njima dvojici pravi varka s njom (pa da prođe drukčije) osim (tako da) je zapamtio nju (on tako) čak (da) donese njima dvojici vijest toga (dakle: sve što čuje i sazna da se priča o njima dvojici on prenese njima vijest o tome) kada se pomiješa (noćna) tama (tmina). I napasa (čuva) na (tj. za) njih dvojicu Amir, sin Fuhejreta, slobodnjak Ebu Bekra, darovanu na mužu (neku glavu) od ovaca, pa dotjera naveče nju (tu ovcu) njima dvojici kada ode (prođe jedan) čas od (te) noći, pa zanoće (noće) njih dvojica na njezinom (ovčijem) mlijeku (doslovno: u njezinom mlijeku) dok povikne nju (doslovno: s njom - ovcom opet) Amir, sin Fuhejreta, u pomrčini (noći pred zoru). Čini to (Amir) svake noći od te tri noći (koliko su bili njih dvojica u toj pećini).

GLAVA

(izvjesnoga) šljema (kacige, oklopa za glavu).

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid, pričao nam je Malik od Zuhrije, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, unišao (u) godini Pobjede (u Meku), a na njegovoj glavi je (izvjesni) šljem.

GLAVA

(izvjesnih prošivenih crnih) ogrtača, i (jemenskog zelenog) ogrtača i (izvjesnoga) ogrtača (koji obuhvata tijelo, s kojim se obuhvata, s kojim se pokriva tijelo).

(To su sve razne vrste ogrtača, kaputa, mantila. Sva tri izraza imaju isto ili približno značenje: ogrtač. Samo izraz "el-burud" je množina, a jednina je "burdun, burdetun". Izrazi "el-hiberetu" i "eš-šemletu" upotrebljeni su u tekstu u jednini.)

A rekao je Habbab: Tužili smo se (na poteškoće i uznemirenje koje podnosimo od idolopoklonika - tužili smo se na to) ka Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, a on je stavljač jastuka (tj. stavio je sebi kao jastuk, uzglavlje jedan) svoj ogrtač.

PRIČAO NAM JE Ismail, sin Abdullaha, rekao je: pričao mi je Malik od Ishaka, sina Abdullaha sina Ebu Talhata, od Enesa, sina Malika, rekao je:

Bio sam (jedanput u prilici da) idem sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a na njemu je (jedan) ogrtač nedžranski, gruboga poruba (opšiva, ivice). Pa je stigao njega (jedan) Beduin, pa je potegao njega za njegov ogrtač žestokim tegljenjem, čak (tako da) sam pogledao ka strani ramena poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (i) već je ostavio trag u njoj (u toj strani) porub (ivica toga) ogrtača od (tj. zbog) žestine njegovoga tegljenja, zatim je rekao:

"O Muhamede! Zapovjedi (da se dadne) meni od imanja Allaha koje je kod tebe." Pa se okrenuo (doslovno: obazreo) k njemu poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zatim se je nasmijao, zatim je zapovjedio njemu (za njega) sa (jednim) darom (da se on daruje - dakle: da mu se da neki dar).

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Jakub, sin Abdurahmana, od Ebu Hazima, od Sehla, sina Sa'da, rekao je:

Donijela je (jedna) žena burdu. Rekao je Sehl: "Da li znaš šta je burda?" Rekao je: "Da. Ona je (To je) šemla (ogrtač takav što) je otkan (posebno jedan dio) u njegovom porubu." Rekla je:

"O poslaniče Allaha! Zaista ja sam otkala ovu (burdu, tj. ovaj ogrtač) sa svojom rukom (da) obučem tebi nju (tu burdu)." Pa je uzeo nju (burdu) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (bivši on) potreban k njoj. Pa je izašao k nama, a zaista ona (burda) je zaista njegov pokrivač (zastirač, donja haljina). Pa je opipao nju (tu burdu jedan) čovjek od (prisutnoga) naroda pa je rekao:

"O poslaniče Allaha! Obuci meni nju." Rekao je: "Da." Pa je sjedio (onoliko vremena) što je (koliko je) htio Allah u (tome) sijelu, zatim se vratio, pa je savio (u kući) nju, zatim je poslao nju k njemu. Pa je rekao njemu (taj) narod (ti ljudi):

"Nisi lijepo učinio. Pitao (tj. Tražio) si nju njemu, a već si znao da on neće odbiti (vratiti ni jednoga) pitaoca (tražioca, prosjaka, prosijaka)." Pa je rekao (taj) čovjek: "Tako mi Allaha nisam pitao (tražio) nju (ni zbog čegaga drugoga) osim zato (da ova burda) bude moj ćefin (moja posmrtna odjeća na) dan (kada) umrem." Rekao je Sehl: Pa je (i) bila njegov ćefin.

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije rekao je: pričao mi je Seid, sin Musejbe da je Ebu Hurejrete, bio zadovoljan Allah od njega, rekao: Čuo sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"Ulazi (tj. Unići će u) raj od moje sljedbe (jedna) skupina, ona je sedamdeset hiljada (brojne vrijednosti - dakle: biće ih sedamdeset hiljada), (i) sjaje (sjaće) njihova lica sjajenjem Mjeseca (blistaće, sijaće, sjaće sjajem poput Mjeseca)." Pa je ustao 'Ukkašete, sin Mihsana, Esedija (i) podiže (tj. podižući on jedan) ogrtač na njemu (tj. na sebi - "nemiretun" je ogrtač šaren sa prugama kao u tigrove kože), rekao je ('Ukkašete):

"Moli Allaha za mene, o poslaniče Allaha, da učini mene od njih." Pa je rekao: "Moj Bože! Učini ga od njih!" Zatim je ustao (jedan) čovjek od Pomagača pa je rekao: "O poslaniče Allaha! Moli Allaha, da učini mene od njih." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Pretekao je tebe 'Ukkašete."

PRIČAO NAM JE Amr, sin Asima, pričao nam je Hemmam od Katadeta, od Enesa, rekao je (Katadete): Rekao sam (Enesu):

"Koja (od njegovih) odjeća je bila najmilija ka Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, (od njegovih odjeća)?" Rekao je: "Jemenski ogrtač (za koje se kaže da je bio od pamuka i zelene boje)."

PRIČAO MI JE Abdullah, sin Ebul-Esveda, pričao nam je Muaz, rekao je: pričao mi je moj otac od Katadeta, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bila je najmilija (od) odjeća ka Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, da oblači nju jemenski ogrtač.

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije rekao je: izvijestio me je Ebu Selemete, sin Abdurahmana sina Avfa, da je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, žena Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, izvijestila njega da se poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, kada je preminuo, pokrio (tj. pokriven je) sa (jednim) ogrtačem, jemenskim ogrtačem.

GLAVA

(izvjesnih) odjeća i (izvjesnih) prugastih četvrtastih odjeća.

PRIČAO MI JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba rekao je: izvijestio me je Ubejdulah, sin Abdullaha sina Utbeta, da su Aiša i Abdullah, sin Abasa, bio zadovoljan Allah od njih (s njima), rekli njih dvoje:

Pošto je sišao (samrtni bol) u poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, počeo je (da) baca (jednu) prugastu četvrtastu odjeću svoju na svoje lice. Pa kada se je ožalostio (kada mu bude teško, tj. kada se smučio zbog otežanoga disanja), otkrio bi nju od (sa) svoga lica, pa je (pa bi) rekao, a on je tako (u tom stanju):

"Prokletstvo Allaha na (izvjesne) Židove i kršćanine (kršćane koji) su uzeli sebi grobove svojih vjerovijesnika bogomoljama." Upozorava (na zabranjenost onoga) što su napravili.

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Ibrahim, sin Sa'da, pričao nam je Ibnu Šihab od Urveta, od Aiše rekla je:

Klanjao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u (jednoj) prugastoj četvrtastoj svojoj odjeći, (a) u nje su (a na njoj, a po njoj su neke) pruge (tj. šare, ukrasi), pa je pogledao ka njezinim prugama (jednim) pogledanjem (pogledom, gledanjem). Pa pošto je pozdravio (u znak da je završio molitvu, namaz - pošto je predao selam), rekao je:

"Ondesite ovu moju prugastu odjeću ka Ebu Džehmu, jer zaista ona je zabavila (omela, pomela, tj. zanjela) mene maloprije od moje molitve, i donesite mi grubu jednobojnu (tj. neukrašenu prugama) odjeću Ebu Džehma, sina Huzejfeta sina Ganima, od Adijjevića Ka'bovih."

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Ismail, pričao nam je Ejub od Humejda, sina Hilala, od Ebu Burdeta rekao je:

Izvadila je k nama Aiša (jednu) odjeću i (jedan) pokrivač (zastirač) grub. Rekla je:

"Zgrabila (Uzela) se je duša Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (bivši on) u ovim dvjema (odjećama)."

GLAVA

zamotavanja sebe (izvjesnom vrstom zamotavanja zvanom) gluhom (ili čvrstom vrstom).

(Na razne se načine tumači izraz "išimalus-samma'i". Jedni kažu da to znači: nabaciti na sebe neku odjeću, a ne podignuti joj jednu stranu i omotati se tako da nema kuda promoliti, provući ruke, a da odjeća nema posebnoga proreza za ruke. Drugi kažu da to znači presvratiti odjeću s desne ruke na lijevu ruku i lijevo rame, pa onda provući ispod lijeve ruke i po drugi puta prebaciti preko desne ruke i desnoga ramena. Treći kažu da to znači zamotati se jednom jedinom odjećom, pa njezinu jednu stranu zadignuti na rame tako da mu se vidi sramotni dio tijela. Bez obzira šta je tačno, u tekstu će se taj izraz prevoditi sa izrazom "gluho zamotavanje".)

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Abdulvehhab, pričao nam je Ubejdulah od Hubejba, od Hafsa, sina Asima, od Ebu Hurejreta rekao je:

Zabranio je Vjerovijesni, pomilovao ga Allah i spasio, (izvjesno) međusobno doticanje (robe u trgovini koje obavezuje kupoprodaju), i međusobno bacanje (robe da je kupi bez prava na razgledanje i pogađanje), i (zabranio je izvjesne) dvije molitve: poslije (svake) zore do (vremena da) se podigne Sunce, i poslije popodneva do (časa da Sunce) zađe; i (zabranio je) da se zaogrme (sjedeci uspravljenih golijeni) sa (izvjesnom) jednom odjećom (tako da) nije na njegovoj pukotini (tj. na sramnom udu, organu) od nje (od odjeće ni jedna) stvar između njega i između neba; i (zabranio je) da se zamotava (izvjesnim) gluhim (zamotavanjem).

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Junusa, od Ibnu Šihaba rekao je: izvijestio me je Amir, sin Sa'da, da je Ebu Seid Hudrija rekao:

Zabranio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, dva načina oblačenja i dvije prodaje. Zabranio je (izvjesno) međusobno doticanje i (izvjesno) međusobno bacanje u (svakoj) prodaji (kupoprodaji, trgovini). A (izvjesno) međusobno doticanje je doticanje (izvjesnoga) čovjeka odjeće drugoga sa svojom rukom u noći ili u danu, a neće prevrnuti (tj. a ne prevrne on) nju (ne upoznavši je drukčije nikako) osim s tim (doticanjem). A (izvjesno) međusobno bacanje je da baci (izvjesni) čovjek ka (izvjesnom) čovjeku sa svojom odjećom (svoju odjeću), i (da) baci (taj) drugi svoju odjeću i da bude to prodaja njih dvojice (ili njih dvije - dvije odjeće) bez gledanja (razgledanja), a ni (tj. a i bez ikakvoga) međusobnoga zadovoljstva (zadovoljavanja, tj. bez izjavljivanja pristanka i zadovoljstva). A (izvjesna) dva načina oblačenja su zamotavanje (izvjesne) gluhe (vrste). A "gluha (vrsta, način)" je da učini svoju odjeću na jedno (od) svoja dva ramena, pa (da) se pokaže jedna (od) njegove dvije polovine (tako da) nije na njoj (nikakva) odjeća. A (izvjesni zabranjeni) drugi način oblačenja je njegovo zaogrtnanje (ogrtnanje) sa svojom odjećom, a on je sjedač (tj. a on sjedi, pa da se ogrne tako odjećom da) nije na njegovoj pukotini (sramnom udu, organu) od nje (ni jedna) stvar (ništa).

GLAVA

(izvjesnoga) zaogrtnanja u jednu odjeću.

PRIČAO NAM JE Ismail, rekao je: pričao mi je Malik od Ebu Zinada, od Aaredža, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zabranio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, dva načina oblačenja (odijevanja). Da se zaogrne (izvjesni) čovjek u (svoju) jednu odjeću (tako da) nije na njegovoj pukotini (sramnom udu) od nje (od te odjeće ni jedna) stvar (ništa, nimalo). I da se zamota sa (svojom) jednom odjećom (tako da) nije na jednoj (od) njegovih dviju polovina (ništa, nimalo od odjeće). I (zabranio je izvjesno) međusobno doticanje i bacanje (u prodaji, u kupoprodaji).

PRIČAO NAM JE Muhamed, rekao je: izvijestio me je Mahled, izvijestio nas je Ibnu Džurejdž, rekao je: izvijestio me je Ibnu Šihab od Ubejdulaha, sina Abdullaha, od Ebu Seida Hudrije da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio zabranio zamotavanje (izvjesne vrste) gluhe, i da se zaogrne (izvjesni) čovjek u (svoju) jednu odjeću (tako da) nije na njegovoj pukotini (sramnom udu) od nje (ni jedna) stvar (od odjeće).

GLAVA

(izvjesne) prugaste četvrtaste crne odjeće.

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Ishak, sin Seida, od svoga oca Seida, sina omsice (iksa) sina Seida sina Asa, od Umu Halide (od majke Halida), kćeri Halida, rekla je:

Donijele su se Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, (nekakve) odjeće, (a) u njima je (bila jedna) prugasta četvrtasta odjeća crna, malena. Pa je rekao:

"Kome mislite (da) obučemo ovu (odjeću)?" Pa je šutio (prisutni) narod. Rekao je: "Dovedite mi Umu Halidu." Pa se dovela (Pa je dovedena) ona (i) nosi se (noseći nju, bivši

ona nošena). Pa je uzeo (tu) prugastu odjeću sa svojom rukom, pa je obukao njoj (nju) i rekao (je):

"Ovehti (Oveščaj), i izderi se (o ti odjeću)!" (Ili: "Ovehti, i izderi, tu odjeću, o Umu Halido!") A bila je u nje (u te odjeće jedna) pruga (tj. šara, ukras) zelena, ili žuta, pa je rekao: "O Umu Halido! Ovo je lijepo!"

A "senah" je u (na) abesinskom jeziku (značenja onoga što) je (u arapskom jeziku) "hasenun" (lijep).

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Musenna-a, rekao je: pričao mi je Ibnu Ebu Adijj od Ibnu Avna, od Muhameda, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: Pošto je rodila Umu Sulejma, rekla je meni:

"O Enese! Gledaj ovoga dječaka, pa neka ne pogodi (neka ne proba, tj. neka ne okusi) nipošto (ni jednu) stvar (ništa), do (da) jutrom odeš s njim ka Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, (da on) protrlja nepce njemu." Pa sam jutrom otišao s njim, pa kada li on u zidu (bašči, tj. u vrtu ograđenom zidom), i na njemu je (jedna) prugasta četvrtasta odjeća hurejsijska (tj. koju je pravio majstor Hurejs), i on (Muhammed a.s.) obilježava leđa (deve) koja je (ta što) je došao na njoj u Pobjedi (tj. za vrijeme oslobođenja Meke, obilježava usijanim željezom leđa deve svojom rukom).

GLAVA

odjeća (izvjesnih boja) zelenih.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Beššara, pričao nam je Abdulvehhab, izvijestio nas je Ejub od Ikrimeta da je Rifa'ate razvjenčao svoju ženu, pa je sebi vjenčao nju Abdurahman, sin Zubejra, Kurezija. Rekla je Aiša:

A na njoj (na toj ženi) je (jedan) zavijač zelen (za pokrivanje glave). Pa se potužila k njoj (ka Aiši), i pokazala je njoj (jedno) zelenilo (tj. jednu modricu od udaranja muževoga) u svojoj koži (tj. na koži). Pa pošto je došao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, - a (izvjesne) žene pomažu (tj. podupiru, podržavaju) neka (od) njih neku - rekla je Aiša:

"Nisam vidjela (nešto) slično (onome) što sretaju (sreću izvjesne) vjernice. Zaista njezina koža je žešća zelenilom (tj. modrija je) od njezine odjeće."

Rekao je: A čuo je (muž te žene) da je ona već došla poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je došao (i on) i sa njim su (neka) dva sina njegova od (njegove druge žene) osim nje. Rekla je: "Tako mi Allaha nema za mene k njemu (tj. nema u mene prema njemu ništa) od grijeha osim (jedino što je slučaj) da (ono) što je sa njim (od spolnoga uda, organa), nije bogatije od mene (tj. nije korisnije meni) od ove (stvari)." I uzela je (jednu) resu (kitu, rojtu) od svoje odjeće. Pa je rekao:

"Slagala je (tj. Ona laže) tako mi Allaha, o poslaniče Allaha! Zaista ja zaista otresam nju otresanjem (izvjesne) kože (učinjene), a ali (tj. nego) ona je uzdizavačica (tj. nepokorna, žestoko se opire meni i ljuti me), hoće Rifa'ata (ponovno za muža)." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Pa ako je bilo to (razlog - ako je to bio razlog), (pa) nije bila (tj. nije ona) dozvoljena njemu, ili nije bila dobra (tj. nije ispravno da ona bude opet žena) njemu (drukčije) do (da Abdurahman, sadašnji tvoj muž) okusi od tvoga medića (maloga meda, tj. tvoga spolnoga snošaja, odnošaja, spolnoga odnosa, spolnoga organa)." Rekao je: I vidio je sa njim (njegova) dva sina, pa je rekao:

"Tvoji sinovi su (tj. jesu li) ovo (ili: Jesu li ovo tvoji sinovi)?" Rekao je: "Da." Rekao je: "Ovo (tvrdjenje) koje tvrdiš što tvrdiš (sumnjivo je). Pa tako mi Allaha zaista oni su sličniji sa njim od (izvjesnoga) gavrana sa (izvjesnim) gavranom."

GLAVA

(izvjesnih) odjeća bijelih.

PRIČAO NAM JE Ishak, sin Ibrahima, Hanzalija, izvijestio nas je Muhamed, sin Bišra, pričao nam je Mis'ar od Sa'da, sina Ibrahima, od njegovoga oca, od Sa'da rekao je:

Vidio sam u (na) lijevoj strani Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, i njegovoj desnoj strani (nekakva) dva čovjeka, (a) na njima dvojici su (nekakve) bijele odjeće (na) dan Uhuda, (i) nisam vidio njih dvojicu prije, a ni poslije.

PRIČAO NAM JE Ebu Mamer, pričao nam je Abdulvaris od Husejna, od Abdullaha, sina Burejdeta, od Jahja-a, sina Ja'mura, pričao je njemu da je Ebul-Esved Dilija pričao njemu da je Ebu Zerr pričao njemu, rekao je:

Došao sam Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, a na njemu je (neka) odjeća bijela i on je spavač (tj. a on spava). Zatim sam došao njemu, a već se probudio, pa je rekao:

"Nema (ni jednoga) od roba (koji) je rekao: "Nema božanstva osim Allah!", zatim je umro na tome (rob, sluga Božiji, pa da je bilo s njim drukčije) osim (tako da) je unišao (tj. da će on unići u) raj." Rekao sam: "I ako (tj. Iako) je bludničio, i ako je krao?" Rekao je: "I ako (Iako) je bludničio, i ako je krao." Rekao sam: "Iako je bludničio, iako je krao?" Rekao je: "Iako je bludničio, iako je krao." Rekao sam: "Iako je bludničio, iako je krao?" Rekao je: "Iako je bludničio, iako je krao, na poniženje nosa Ebu Zerra (ili: na mržnju nosa Ebu Zerra, tj. uprkos Ebu Zerru)!"

I bio bi Ebu Zerr, kada bi pričao za ovo, rekao (rekao bi): "Iako se je ponizio nos Ebu Zerra!"

Rekao je Ebu Abdullah: Ovo je kod (čovjekove) smrti, ili prije nje kada se je povratio (tj. odustao čovjek od grijeha), i pokajao se je i rekao je: "Nema božanstva osim Allah!", oprostilo se je (tj. oprostiće se) njemu.

GLAVA

oblačenja (svake) svile i njezinoga prostiranja (kao postelju, dušek) za (izvjesne) ljude i količine (onoga) što je dozvoljeno od nje (da se upotrebi).

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete, pričao nam je Katadete, rekao je: čuo sam Ebu Usmana Nehdiju (da) je rekao:

Došlo nam je pismo Umera, a mi smo sa 'Utbetom, sinom Ferkada u Azerbejdžanu (Ezrebidžanu, Ezerbidžanu), da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio (svaku) svilu osim ovako (tj. osim ovaliko). I dao je znak (pokazao je) sa svoja dva prsta koja slijede (njegov) palac.

Rekao je: U (onome, tj. Prema onome) što smo znali zaista on misli (na izvjesne) pruge (tj. ukrase i šare na odjećama, da se odjeće mogu ukrašavati samo sa dva prsta širokim prugama, trakama od svile).

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Junusa, pričao nam je Zuhejr, pričao nam je 'Asim od Ebu Usmana rekao je:

Pisao je k nama Umer, a mi smo u Azerbejdžanu da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio oblačenje (svake) svile osim ovako (tj. ovaliko). I uredao (poredao, tj. uporedio) je nama Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, svoja dva prsta. I podigao je Zuhejr (svoj) srednji prst i kažiprst.

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja od Tejmije, od Ebu Usmana rekao je:

Bili smo sa Utbetom, pa je pisao k njemu Umer, bio zadovoljan Allah od njega, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Neće se obući svila u (toj) ovozemnosti (nikako drukčije) osim (tako da) se nije obuklo (tj. da se neće obući) od nje (ni jedna) stvar u zadnjem (tj. na drugome) svijetu (na onome svijetu)."

PRIČAO NAM JE Hasen, sin Umera, pričao nam je Mu'temir, pričao nam je moj otac, pričao nam je Ebu Usman i dao je znak (tj. i pokazao je) Ebu Usman sa svoja dva prsta: kažiprstom i srednjim prstom.

(Vidi se da za kažiprst ima više izraza: "essebbabetu", "el-musebbihatu" itd.)

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Šubete od Hakema, od Ibnu Ebu Lejla-a rekao je:

Bio je Huzejfete u Medainu, pa je tražio napajanje (tj. da se napije vode). Pa je donio njemu (jedan) seoski plemić vodu u (jednoj) posudi od srebra. Pa je gađao njega s njom (tom posudom) i rekao je: Zaista ja nisam gađao njega (ni zbog čega drugoga) osim (zbog toga što je slučaj) da sam ja zabranjivao njemu, pa se nije zabranio (tj. pa se nije okanuo, nije odustao da upotrebljava to takvo posude - dakle: nije me poslušao). Rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zlato, i srebro, i svila i brokat su za njih (za nemuslimane) u ovozemnosti, a za vas u zadnjem (onome drugom) svijetu."

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete, pričao nam je Abdulaziz, sin Suhejba, rekao je: čuo sam Enesa, sina Malika. Rekao je Šubete: Pa sam rekao (Abdulazizu):

"Je li od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (to pričao Enes što si čuo ti od njega)?" Pa je rekao (rasrdivši se) žestoko: "Od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko je oblačio (tu) svilu (u toj) ovozemnosti (u ovozemaljskom životu, na ovom svijetu), pa neće oblačiti nju (svilu) u zadnjem (u drugom) svijetu."

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Hammad, sin Zejda, od Sabita rekao je: čuo sam Ibnu Zubejra (da) predikuje govori (tj. govoreći): Rekao je Muhamed, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko je oblačio (Ko oblači tu) svilu u (toj) ovozemnosti (na ovome svijetu), nije oblačio (tj. neće oblačiti) nju u (tom) zadnjem (tj. drugom) svijetu (na ahiretu)."

PRIČAO NAM JE Alija, sin Dža'da, izvijestio nas je Šubete od Ebu Zubjana Halifeta, sina Ka'ba, rekao je: čuo sam Ibnu Zubejra (da) govori: čuo sam Umera (da) govori: Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko je oblačio (Ko oblači tu) svilu u (toj) ovozemnosti (tj. na ovome svijetu), nije oblačio (tj. neće oblačiti) nju u (tom) zadnjem (drugom) svijetu."

A rekao je nama Ebu Mamer: Pričao nam je Abdulvaris od Jezida, rekla je Muazeta: izvijestila me je Umu Amra, kći Abdullaha: čula sam Abdullaha, sina Zubejra, čuo je Umera, čuo je Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, slično njemu (prethodnome hadisu).

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Beššara, pričao nam je Usman, sin Umera, pričao nam je Alija, sin Mubareka, od Jahja-a, sina Ebu Kesira, od 'Imrana, sina Hittana, rekao je: pitao sam Aišu o (toj) svili, pa je rekla:

"Dođi (tj. Idi) Ibnu Abasu, pa pitaj njega." Rekao je: Pa sam pitao njega, pa je rekao: "Pitaj Ibnu Umera." Rekao je: Pa sam pitao Ibnu Umera, pa je rekao: Izvijestio me je Ebu Hafs - misli (na) Umera, sina Hattaba - da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Oblači (tu) svilu u (toj) ovozemnosti samo (onaj) ko (je takav da) nema udjela (da neće imati udjela) za njega u (tom) zadnjem (drugom) svijetu." Pa sam rekao: "Istinit je bio (Istinu je rekao) i nije slagao Ebu Hafs na poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio." A rekao je Abdullah, sin Redža-a: Pričao nam je Džerir od Jahja-a, pričao mi je 'Imran, i ispričao je (prednji) hadis.

GLAVA

doticanja (te) svile bez oblačenja.

A predaje se o njemu (tj. o tome) od Zubejdije, od Zuhrije, od Enesa, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE 'Ubejdulah, sin Musa-a, od Israila, od Ebu Ishaka, od Bera-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Poklonila se je Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, odjeća (od) svile, pa smo počeli (da) dotaknjivamo (dotičemo) nju i (da) se čudimo od (zbog) nje (da se čudimo, divimo njoj - toj odjeći od svile), pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Da li se čudite od (zbog) ovoga?" Rekli smo: "Da." Rekao je: "Maramice (džepne) Sa'da, sina Muaza, u raju su bolje od ovoga."

GLAVA

prostiranja (te) svile (ili: uzimanja za postelju, za posteljinu, dušek, dušekluk te svile).

A rekao je 'Abidete: Ono je (tj. To je) kao (i) njezino oblačenje.

PRIČAO NAM JE Alija, pričao nam je Vehb, sin Džerira, pričao nam je moj otac, rekao je: čuo sam Ibnu Ebu Nedžiha od Mudžahida, od Ibnu Ebu Lejla-a, od Huzejfeta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zabranio je nama Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, da pijemo u posudama (tj. iz posuda od toga) zlata i srebra, i da jedemo u njima (iz njih), i (zabranio nam je) oblačenje (te) svile i brokata i da sjedimo na njoj (na svili).

GLAVA

oblačenja (te odjeće) kassijske.

(Kassijska znači iz mjesta ili grada Kassa, koji danas ne postoji, a koji se nalazio na morskoj obali u blizini današnjega grada Dimjata u Egiptu. Ima i drugih mišljenja o tome mjestu Kassu. Ima i drugih tumačenja o izrazu "el-kassiju" i "el-kassijetu", a to će se iz daljega teksta i vidjeti.)

A rekao je Asim od Ebu Burdeta rekao je: Rekao sam Aliji: "Šta je (to) el-kassijetu?" Rekao je: "Odjeće (neke što) su dolazile nama iz Sirije ili iz Egipta, rebraste (tj. po tim odjećama su crte, pruge kao rebra, široke kao rebra, ili krive kao rebra), u njima je svila, u njima su primjeri (izvjesnoga) limuna. A el-miseretu je mala posteljica (što se je stavljala po sedlu ili devecem samaru), a koju su bile (običaja izvjesne) žene (da) prave nju za svoje muževe kao (izvjesne) kadife (somote, ili pliševe što one) užute njih (oboje njih žutom bojom). A rekao je Džerir od Jezida u njegovom hadisu (ili: u njegovom pričanju): El-kassijetu su (nekakve) odjeće rebraste (što) se donose one iz Egipta, (a) u njima je (ta) svila. A el-miseretu su kože (izvjesnih) zvijeri (zvjerova, zvjerinja).

Rekao je Ebu Abdullah: Asim je mnogobrojniji (po putevima i lancima koji su do njega doprli) i vjerodostojniji (tj. ispravniji u vezi tumačenja) o (tom izrazu) el-miseretu.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Mukatila, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Sufjan od Eš'asa, sina Ebu Ša'sa-a, pričao nam je Muavijete, sin Suvejda sina Mukarrina, od Ibnu 'Aziba, rekao je:

Zabranio je nama Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (izvjesne) crvene posteljice (za sedla i za deveće samare što su pravljene) i kassijsku (odjeću).

GLAVA

(onoga) što se dopušta (izvjesnim) ljudima od (te) svile zbog (izvjesne) češe (šuge).

PRIČAO MI JE Muhamed, izvijestio nas je Veki', izvijestio nas je Šubete, od Katadeta, od Enesa rekao je:

Dopustio (Dopuštao) je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Zubejru i Abdurahmanu u oblačenju (te) svile (tj. da mogu oblačiti svilu) zbog (neke) češe (šuge koja je bila) u njih dvojice.

GLAVA

(te) svile za (te) žene.

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Šubete. - H - A pričao mi je Muhamed, sin Beššara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete od Abdulmelika, sina Mejereta, od Zejda, sina Vehba, od Alije, sina Ebu Taliba, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Obukao je meni Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (jedan) ogrtač prugast (koji ima pruge po sebi kao kajiši). Pa sam izašao u njemu (u tom ogrtaču), pa sam vidio (izvjesnu) srdžbu u njegovom (na njegovom) licu. Pa sam iscijepao (tj. raskomadao) njega među svoje žene.

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, rekao je: pričao mi je Džuvejrijete od Nafi-a, od Abdullaha, sina Umera, da je Umer, bio zadovoljan Allah od njega, vidio (jedan) prugasti ogrtač (da) se prodaje, pa je rekao:

"O poslaniče Allaha! Da si sebi kupio njega (Da ga hoćeš kupiti sebi pa da) oblačiš njega radi (izvjesnoga) izaslanstva kada su došli (tj. kada dođu) tebi, i (radi) petka!" Rekao je:

"Oblači ovo samo (onaj) ko nema (koji neće imati) svoga udjela (na drugome svijetu)." I da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, poslao poslije toga ka Umeru (jedan) ogrtač prugaste svile, (i) obukao je njega njemu. Pa je rekao Umer: "Obukao si (Dao si) meni njega, a već sam čuo tebe (da) govoriš o njemu (ono) što si rekao?!" Pa je rekao:

"Poslao sam (ga) k tebi samo zato (da ti) njega (taj ogrtač) prodaš, ili (da ti) obučeš (daš, pokloniš) njega (nekome)."

(U ovom tekstu izraz "obući nekome ogrtač" znači darovati ga kao odjeću, kao dar u odjeći.)

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije rekao je: izvijestio me je Enes, sin Malika, da je on vidio na Umu Kulsumi, kćeri poslanika Allaha (Allahovoga), pomilovao ga Allah i spasio, ogrtač svile prugasti.

GLAVA

(onoga) što je bio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (običaja da) sebi dozvoljava od (izvjesnoga) odijela i (izvjesne) prostirke (ograničavajući se na skromnost i ograničenje na malu količinu, čak i ispod dozvoljenoga).

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Hammad, sin Zejda, od Jahja-a, sina Seida, od 'Ubejda, sina Hunejna, od Ibnu Abbasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Ostao sam (jednu) godinu, a ja hoću (tj. želim) da pitam Umera o (tim izvjesnim) dvjema ženama koje su se potpomagale njih dvije protiv Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, pa sam počeo (da) se plašim njega (to pitati). Pa je odsjeo (jedan) dan (u jedno) odsjedalište, pa je unišao (u ondašnju šikaru trnovitoga drveća zvanoga) erak. Pa pošto je izašao, pitao sam ga, pa je rekao: "Aiša i Hafsa." Zatim je rekao:

"Bili smo u (tom) predislamlju (takvi da) ne brojimo (svoje) žene (ni jednu) stvar (ništa). Pa pošto je došao Islam i spominjao je njih Allah (u Kur'anu), vidjeli (tj. smatrali) smo za njih s time na nama (da postoji njihovo neko) pravo (ali) bez da uvodimo njih u (neku) stvar od naših poslova. I bio je između mene i između moje žene (neki) govor, pa je grubo istupila meni (prema meni). Pa sam rekao njoj: "I zaista ti si zaista ovdje ti (tj. Zaista dotle si ti dotjerala)!" Rekla je: "Govoriš ovo meni, a tvoja kći uznemiruje Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio." Pa sam došao Hafsi, pa sam rekao njoj: "Zaista ja upozoravam tebe (na to da ne budeš takva) da griješiš (tj. da ne budeš nepokorna) Allahu i Njegovom poslaniku." I pristupio sam naprijed k njoj u njegovom uznemiravanju (tj. zbog njegovoga uznemiravanja). Pa sam došao Umu Selemi, pa sam rekao njoj. Pa je rekla: "Čudim se od tebe (Čudim se tebi), o Umere. Već si unišao u naše poslove. Pa nije ostalo (ništa drugo) osim da uniđeš između poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, i njegovih žena." Pa sam se povratio. A bio je (jedan) čovjek od Pomagača kada je odsustvovao od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a prisustvovao sam mu (ja), (i) donio bih mu (ono) što bude (novo). A kada sam (kada budem ja) odsustvovao (odsutan) od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a prisustvovao je (prisustvovao bi on), (i) donio bi mi (ono) što bude (novih vijesti) od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. A bio je (svaki vlastodržac) ko (se god, koji se god nalazio) okolo (oko države) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, već se ispravio njemu (tj. zauzeo je ispravan, pomirljiv stav prema njemu), pa nije ostao (niko neprijatelj) osim vladar Gassana u Siriji. Bojasma se da dođe nama (u cilju rata i napada na nas). Pa nisam opazio (ništa drugo) osim za (osim toga) Pomagača, a on govori:

"Zaista ono već se dogodila (jedna velika) stvar." Rekao sam njemu: "A šta je ono (tj. Šta je to)? Da li je došao (onaj) Gassanović?" Rekao je: "Veće (Krupnije) od toga. Razvjenčao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, svoje žene." Pa sam došao, pa kada li (čuje se izvjesni) plač iz njihovih soba, sviju njih! I kada li se Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, već popeo u (jednu potkrovnju) svoju sobu, i na vratima (te) sobe je (jedan) poslužitelj! Pa sam došao njemu pa sam rekao: "Traži dozvolu za mene!" Pa je dozvolio meni, pa sam unišao, pa kada li Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, na (jednoj) hasuri (prostirci od rogozine koja) je već ostavila trag (otisak) u (na) njegovoj strani! A pod njegovom glavom je (jedan) jastuk od (učinjene) kože, (a) njegovo punjenje je liko (lik ispod kore drveta). (Ili: njegovo punjenje su palmina vlakna.) I kada li (nekakve nečinjene) kože obješene i ruj (lišće biljke selem za činjenje-štavljenje kože)! Pa sam spomenuo (razgovor) koji sam rekao Hafsi i Umu Selemi, i koji je odvrtila na mene (tj. i šta je odgovorila meni) Umu Selemi, pa se je nasmijao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je ostao dvadeset i devet noći (tj. dana), zatim je sišao.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Hišam, izvijestio nas je Mamer od Zuhrije rekao je: izvijestila me je Hinda, kći Harisa, od Umu Seleme, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Probudio se je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (u neko doba) od (izvjesne) noći, a on govori:

"Nema božanstva osim Allah! Šta (tj. Koliko li) je to spustilo se noćas od (izvjesnih) kušnji (smutnji, buna, nereda, pobuna), (i) šta (tj. koliko li) je to spustilo se od (izvjesnih) blagajni (riznica)! Ko (će da) probudi drugarice (mojih) soba? Koliko od obučene (tj. Koliko li obučениh žena) u (toj) ovozemnosti je gola (tj. je takva mnoga od njih da će biti gola na) sudnjem danu."

Rekao je Zuhrija: A bila je Hinda (takva da su bila) za nju (tj. u nje neka) dugmeta u njezinim dvama rukavima (u njezina dva rukava) između njezinih prsta.

GLAVA

(onoga molenja, one molitve) što se moli za (onoga) ko je obukao (jednu) odjeću novu.

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid, pričao nam je Ishak, sin Seida sina Amra sina Seida sina 'Asa, rekao je: pričao mi je moj otac, rekao je: pričala mi je Umu Halida, kći Halida, rekla je:

Donijele su se poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (neke) odjeće, u (tj. među) njima je (jedna četvrtasta) prugasta odjeća crna. Rekao je:

"Ko je (šta) mislite (ta što ćemo da) obučemo njoj ovu prugastu odjeću?" Pa se ušutio (prisutni) narod. Rekao je: "Dovedite mi Umu Halidu." Pa sam se dovela ja Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je obukao nju (meni) sa svojom rukom i rekao je: "Ovehti, i izderi!" (Ili: "Ovehti se, i izderi se!") Dvaput (je to rekao. I to je ta dova-molitva onome ko obuče nešto novo od odjeće.). Pa je počeo (da) gleda ka prugi (tj. šari, ukrasu te) prugaste odjeće, i (da) daje znak (da pokazuje) sa svojom rukom ka meni i (da) govori: "O Umu Halida (Umu Halido)! Ovo je sena (lijepo)."

A "es-sena" u jeziku Abesinaca (Abesinije znači što i u arapskom jeziku riječ) "hasenun": lijep. Rekao je Ishak: Pričala mi je (jedna) žena od moje porodice da je ona vidjela njega (tj. taj komad odjeće, tu odjeću) na Umu Halidi.

GLAVA

(izvjesnoga) namirisavanja (ili mazanja tijela) šafranom za (sve) ljude (to je zabranjeno).

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Abdulvaris od Abdulaziza, od Enesa rekao je:

Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, da se namirisava (ili da se po tijelu maže) šafranom (izvjesni, ili: svaki čovjek).

GLAVA

(izvjesne) odjeće obojene šafranom.

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Sufjan od Abdullaha, sina Dinara, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, da oblači (izvjesni) hodočasnički obučeni (čovjek neku) odjeću obojenu sa (nekim) žutim drvetom i sa šafranom.

GLAVA

(izvjesne) crvene odjeće.

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid, pričao nam je Šubete od Ebu Ishaka, čuo je Bera-a, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori:

Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, srednjega rasta (ni visok, ni nizak). I već sam vidio njega u (jednom) crvenom ogrtaču, nisam vidio (ni jednu) stvar ljepšu od njega.

GLAVA

(izvjesne) posteljice crvene (koja se stavlja preko sedla ili devećega samara za jahača).

PRIČAO NAM JE Kabisate, pričao nam je Sufjan od Eš'asa, od Muavijeta, sina Suvejda sina Mukarrina, od Bera-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zapovjedio je nama Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, sedam (postupaka, između ostaloga): posjetu (izvjesnome) bolesniku, i slijeđenje (ispraćaj izvjesnih) mrtvačkih nosiljki (tj. umrlih muslimana), i klicanje (molitve za milost izvjesnome) kihaču. A zabranio je nama oblačenje (te) svile, i brokata, i kassijskoga (platna, odjeće), i gruboga brokata i posteljica (za jahače koje se stavljaju preko sedla, a koje su boja crvenih).

GLAVA

(izvjesnih plitkih) obuća od učinjene i obrijane kože i (druge kože i materijala) osim nje (osim te takve kože; ili: i druge vrste obuće osim nje - tj. osim te vrste obuće od učinjene i obrijane kože).

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Hammad od Seida Ebu Selemeta rekao je: pitao sam Enesa:

"Da li je bio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (običajna da) klanja u svoje dvije obuće (cipele - u svojim dvjema obućama, cipelama)?" Rekao je: "Da."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malika, od Seida Makburije, od 'Ubejda, sina Džurejdža, da je on rekao Abdullahu, sinu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice:

"Vidio sam te (da) praviš (činiš neke) četiri (radnje, postupka takva da) nisam vidio (ni) jednoga od tvojih drugova (da) pravi (da čini) njih." Rekao je: "Šta su one (tj. Šta je to), o sine Džurejdža?" Rekao je: "Vidio sam te (da) nećeš dotaknuti (tj. da ne dotičeš) od (kabenskih, kabini) uglova osim (njezina) dva jemenska (ugla). I vidio sam te (da) oblačiš (izvjesnu) obuću od učinjene i obrijane kože. I vidio sam te (da) bojiš sa (izvjesnim) žutilom (odjeću ili kosu). I vidio sam te kada si bio u Meki, uzviknuli su (telbiju svi) ljudi kada su vidjeli (taj) mlađak, a ti nisi uzviknuo, čak je bio osmi dan (zul-hidždžeta koji se naziva jevmut-tervijeti)." Pa je rekao njemu Abdullah, sin Umera:

"Što se tiče (tih) uglova, pa zaista ja nisam vidio poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) dotiče (neke druge) osim dva jemenska (ugla). A što se tiče (tih) obuća od učinjene (štavljene) i obrijane kože, pa zaista ja sam vidio poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) oblači (tj. obuva, nazuva izvjesne) obuće koje (su takve da) nije u njima (na njima nikakva) dlaka, i čisti se (za molitvu) u njima, pa ja volim da oblačim nju (tu obuću). A što se tiče (izvjesnoga) žutila, pa zaista ja sam vidio poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) boji s njim, pa (zbog toga i) ja volim da bojim s njim (s tim žutilom, s tom žutom bojom). A što se tiče (toga) mladaka, pa zaista ja nisam vidio poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) povikuje (telbiju) do (da) se požuri s njim njegova samarica (tj. deva, tj. da krene s njim za Minu, a to je osmi dan)."

(Izraz "hatta tenbe'ise bihi" može se i ovako prevesti: do (da) se uzdigne s njim - ili: do (da) se ujednači stojeći na putu s njim. Itd.)

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Abdullaha, sina Dinara, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Zabranio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da oblači (izvjesni čovjek) hodočasnički obučen (da oblači neku) odjeću obojenu sa šafranom ili (nekim jemenskim) žutim drvetom. I rekao je:

"Ko nije našao (tj. Ko ne nađe kakve) dvije obuće (plitke obuće), pa neka obuće (obuje) dvije duboke obuće i neka odsiječe njih dvije (tako da mu pokriju samo) niže od (njegovih nožnih) dvaju članaka."

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Jusufa, pričao nam je Sufjan od 'Amra, sina Dinara, od Džabira, sina Zejda, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko (je u takvom stanju da) nije bio za njega (tj. Ko nema nikakav) pokrivač (zastirač), pa neka obuće (svoje) šalvare. A ko (je u takvom stanju da) nisu bile za njega (nikakve) dvije plitke obuće, pa neka obuće (tj. obuće kakve) dvije duboke obuće."

GLAVA:

Počeo sa (svojom) obućom desnom (tj. sa desnom cipelom pri obuvanju).

PRIČAO NAM JE Hadždžadž, sin Minhala, pričao nam je Šubete, rekao je: izvijestio me je Eš'as, sin Sulejma, čuo sam svoga oca (da) priča od Mesruka, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (takav da) voli (izvjesno) desničarenje (tj. počinjanje sa desnom stranom) u svome pranju (čišćenju), i svome počestlivanju i svome obuvanju.

GLAVA:

Skida obuću (prvo strane) lijeve.

(Dakle: A kada skida obuću počće sa lijevom stranom, prvo će skinuti lijevu obuću, cipelu pa onda desnu.)

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meselemeta, od Malika, od Ebu Zinada, od Aaredža, od Ebu Hurejrete, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Kada se obuvao (tj. Kada se obuva) jedan (od) vas, pa neka počne sa (svojom) desnom (stranom), a kada je skidao (kada skida), pa neka počnje sa (svojom) lijevom (stranom). Neka bude desna (njegova) prva (od) njih dvije (što) se obuva, a zadnja (od) njih dvije (što) se skida."

GLAVA:

Neće ići u jednoj obući (tj. u jednoj cipeli bez druge).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malika, od Ebu Zinada, od Aaredža, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Neće ići (tj. Neka ne ide) jedan (od) vas u jednoj obući (u jednoj cipeli). Neka ogoli njih dvije skupa (zajedno, tj. obje noge neka su bose), ili neka obuže njih dvije."

GLAVA:

Dva kajiša u jedne obuće (u jedne cipele, nanule), (i) ko je vidio (smatrao da mjesto dva može vrijediti) jedan prostran kajiš.

PRIČAO NAM JE Hadždžadž, sin Minhala, pričao nam je Hemmam od Katadeta, pričao nam je Enes, bio zadovoljan Allah od njega, da je obuća (cipela) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (bila takva da) su bila za nju (tj. u nje) dva kajiša.

PRIČAO MI JE Muhamed, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je 'Isa, sin Tahmana, rekao je:

Izašao je k nama Enes, sin Malika, sa (nekakve) dvije obuće, za (tj. u) njih dvije su (a na njima dvjema su) dva kajiša. Pa je rekao Sabit Bunanija: "Ovo je obuća Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio."

(Ovdje se radi o vrsti obuće koja se upotrebljavaše u ono vrijeme, i o vrsti kajiša na toj obući. U komentaru Kastalanije se kaže da je "kibalun" kajiš koji je ulazio između dva prsta i koji je bio još povezan sa drugom vrstom kajiša koji se arapski zove "šis'un".)

GLAVA

(izvjesnoga) šatora crvenoga od učinjene kože.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin 'Ar'areta, rekao je: pričao mi je Umer, sin Ebu Zaideta, od 'Avna, sina Ebu Džuhajfeta, od njegovoga oca rekao je:

Došao sam Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, a on je u (jednom) crvenom šatoru od kože. I vidio sam Bilala (da) je uzeo vodu (preostalu vodu za čišćenje) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, a (prisutni) se ljudi žure (utrkuju se toj) vodi. Pa ko je pogodio od nje (jednu) stvar (dakle: ko je uspio doći do ostatka te vode), potirao se je s njom. A ko nije pogodio od nje (ni jednu) stvar (ko nije mogao doći do te vode), uzeo je (tj. uzimao bi) od vlažnosti ruke svoga druga.

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, izvijestio me je Enes, sin Malika. - H - A rekao je Lejs: Pričao mi je Junus od Ibnu Šihaba rekao je: izvijestio me je Enes, sin Malika, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Poslao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, ka Pomagačima (poziv, poruku da dođu njemu), pa je sakupio njih u (jedan) šator od kože.

GLAVA

(izvjesnoga) sjedenja na (izvjesnim) hasurama i sličnom njemu.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Ebu Bekra, pričao nam je Mu'temir od Ubejdulaha, od Seida, sina Ebu Seida, od Ebu Selemeta, sina Abdur-Rahmana, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, bio (običaja da) sebi pravi sobu (jednom) hasurom u (svakoj) noći, pa klanja. A prostre nju (tu hasuru po tlu) u (svakome) danu, pa sjedi na njoj.

("Hudžretun" je soba, pa od toga glagola se izveo, tj. izvedeno je: "ihtedžere jahtedžiru" napraviti sebi sobu.)

Pa su počeli (izvjesni) ljudi (da) se vraćaju (noću pošto su već bili otišli poslije jacije kućama - da se vraćaju) ka Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa (da) klanjaju sa njegovom molitvom, čak su bili mnogobrojni (bilo ih je puno, mnogo). Pa se okrenuo pa je rekao:

"O (vi prisutni) ljudi! Uzmite od (dobrih) poslova (ono) što možete (vršiti bez teškoće i napora)! Jer zaista Allah se neće dosaditi do (da) se dosadite (vi). I zaista najmiliji (od tih) poslova ka Allahu je (taj) što je bio trajan iako je bio malen (pa makar bio malen, mali, mal)."

GLAVA

(izvjesne odjeće) podugmate sa (tim) zlatom.

(To jest: GLAVA o odjeći koja je svezana sa dugmadima od zlata, koja ima dugmad od zlata, čiji se rukavi ili prsa sapinju sa dugmadima od zlata.)

A rekao je Lejs: Pričao mi je Ibnu Ebu Mulejkete od Misvera, sina Mahremeta, da je njegov otac Mahremete rekao njemu: "O moj sinčiću! Zaista ono doprlo je meni da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (u takvoj prilici da) su došle njemu (neke) kabanice, pa on razdjeljuje njih, pa odvedi nas k njemu." Pa smo otišli. Pa smo našli Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, u njegovom stanu (u kući). Pa je rekao meni: "O moj sinčiću! Zovi meni Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio." Pa sam to smatrao velikim, pa sam rekao: "Zvaću (tj. Zar da zovem) tebi poslanika Allaha!?" Pa je rekao: "O moj sinčiću! Zaista on nije silnik!" Pa sam pozvao (zovnuo) njega. Pa je izašao, a na njemu je

(jedna) kabanica od svile (od svilenoga platna) podugmana (podugmata) sa (tim, ili: sa izvjesnim) zlatom, pa je rekao:

"O Mahremete! Ovo je (ta što) sam sakrio nju tebi." Pa je dao nju njemu.

(Neki tumače da je to, možda, bilo prije nego je svila zabranjena muškima. A neki vele da je ta odjeća-kabanica bila na ruci Muhameda a.s., a ne na njemu, kako u tekstu stoji.)

GLAVA

prstenja (prstenova od toga) zlata.

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete, pričao nam je Eš'as, sin Sulejma, rekao je: čuo sam Muavijeta, sina Suvejda sina Mukarrina, (da) je rekao: čuo sam Bera-a, sina 'Aziba, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (da) govori:

Zabranio je nama Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, sedam (stvari). Zabranio je: prsten (od) zlata - ili je rekao: kolut (od) zlata - i svilu, i brokat, i (odjeću od) svilenoga platna (čistoga svilenoga platna u kojega je i osnova i potka svila - to je "dibadžun", kako to neki tumače), i posteljicu crvenu (za jahače koja se stavlja preko sedla), i kassijsku odjeću (koja je bila polusvilena) i posude (od) srebra (pa, prema tome, i od zlata pogotovu).

A zapovjedio je nama sedam (stvari, postupaka): posjetu (izvjesnoga) bolesnika, i slijeđenje (ispraćaj tih) mrtvačkih nosila (tj. umrlih), i molitvu (dovu izvjesnom) kijaču, i uzvraćanje (izvjesnoga) pozdrava (odpozdravljanje), i odazivanje (izvjesnom) pozivaču (na gozbu, posebno svadbenu), i obistinjenje (tj. sprovođenje, izvršenje izvjesne) zakletve i pomaganja (izvjesnoga) obespravljenoga (onoga kome je učinjena nepravda, nasilje i oštećenje).

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Beššara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete od Katadeta, od Nadra, sina Enesa, od Bešira, sina Nehika, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da je on zabranio prsten (od) zlata.

A rekao je Amr: Izvijestio nas je Šubete od Katadeta, čuo je Nadra, čuo je Bešira (da je pričao) slično njemu (tj. slično prethodnom hadisu).

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja od 'Ubejdulaha rekao je: pričao mi je Nafi' od Abdullaha (Umerovoga), bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, uzeo sebi (jedan) prsten od zlata i učinio je (tj. okrenuo je) njegov kamen (kamen prstena) od (one strane, tj. na onu stranu) što slijedi njegov dlan. Pa su sebi uzeli (izvjesni) ljudi (isto takvo prstenje). Pa je bacio njega (tj. taj prsten Muhamed a.s.), i uzeo je sebi (jedan) prsten od verika, ili fiddata (a obje riječi - i "verikun", i "fiddatun" znače srebro): srebra.

GLAVA

prstena (od izvjesnoga) srebra.

PRIČAO NAM JE Jusuf, sin Musa-a, pričao nam je Ebu Usamete, pričao nam je Ubejdulah od Nafi-a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, uzeo sebi (jedan) prsten od zlata, ili srebra, i učinio je njegov kamen od (strane) što slijedi njegov dlan i uklesao je u njega (na njega, na njemu):

Muhammed, poslanik Allaha!

Pa su sebi (izvjesni) ljudi uzeli slično njemu. Pa pošto je vidio njih (da) su već sebi uzeli njih (prstenje), bacio je njega i rekao je:

"Neću obući (Neću više staviti) njega nikada." Zatim je sebi uzeo (jedan) prsten od srebra. Pa su sebi uzeli (ti) ljudi prstenove (od toga) srebra.

Rekao je Ibnu Umer: Pa je oblačio (stavljao sebi taj Muhamedov a.s.) prsten poslije Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, Ebu Bekr, zatim Umer, zatim Usman dok je (najzad) pao od Usmana (tj. sa njegove ruke, sa Usmanovoga prsta) u bunar (zvani) Eris.

GLAVA.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malika, od Abdullaha, sina Dinara, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (običaj da) oblači (da navlači, da stavlja na prst jedan) prsten od zlata, pa je bacio njega, pa je rekao: "Neću oblačiti (stavljati) njega (više) nikada." Pa su bacili (pobacali i izvjesni) ljudi svoje prstenove (prstenje).

PRIČAO MI JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Junusa, od Ibnu Šihaba rekao je: pričao mi je Enes, sin Malika, bio zadovoljan Allah od njega, da je on vidio u ruci (tj. na ruci) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (jedan) prsten od srebra jedan dan. Zatim zaista (izvjesni) ljudi su sebi napravili (svoje izvjesne) prstenove od srebra i obukli su (tj. i stavili su) ih. Pa je odbacio poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, svoj prsten. Pa su odbacili (i ti izvjesni) ljudi svoje prstenove.

Slijedio je njega (Junusa) Ibrahim, sin Sa'da, i Zijad i Šuajb od Zuhrije. A rekao je Ibnu Musafir od Zuhrije: Mislim (jedan) prsten od (nekoga) srebra.

GLAVA

kamena (izvjesnoga) prstena.

PRIČAO NAM JE Abdan, izvijestio nas je Jezid, sin Zurej'a, izvijestio nas je Humejd, rekao je: Upitao se je (tj. Upitan je) Enes:

"Da li je sebi uzeo (uzimao) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (ikakav) prsten?" Rekao je: "Odgodio je (jedne) noći molitvu (te) večeri (tj. večernju molitvu-jaciju) do polovine (te) noći, zatim se okrenuo na nas (tj. pojavio nam se je) sa svojim licem, pa kao da ja gledam ka sjaju njegovoga prstena. Rekao je (tom prilikom):

"Zaista (izvjesni) ljudi su već klanjali i zaspali su, a zaista vi ste neprestano (bili) u molitvi dok ste iščekivali (pogledali, čekali) nju (molitvu da je izvršite, obavite)."

PRIČAO NAM JE Ishak, izvijestio nas je Mu'temir, rekao je: čuo sam Humejda (da) priča od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (imao prsten i da) je njegov prsten bio od srebra, i bio je njegov kamen od njega (od toga samoga prstena, a to će reći: bio je i kamen od srebra).

A rekao je Jahja, sin Ejuba: Pričao mi je Humejd, čuo je Enesa od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

GLAVA

prstena (od izvjesnoga) željeza.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, pričao nam je Abdulaziz, sin Ebu Hazima, od svoga oca da je on čuo Sehla (da) govori:

Došla je (jedna) žena ka Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekla:

"Došla sam (da) poklonim moju (svoju) osobu (sebe)." Pa je stajala dugo. Pa je gledao i upravljao (pogled). Pa pošto je bilo dugo njezino stajanje, pa je rekao (jedan) čovjek: "Vjenčaj meni nju, ako nije bila tebi s njom (tj. u njoj, za njom nikakva) potreba." Rekao je: "Kod tebe je (li ikakva) stvar (Imaš li išta da) dadneš njoj vjenčanoga dara?" Rekao je: "Ne." Rekao je: "Pogledaj." Pa je otišao, zatim se vratio, pa je rekao: "Tako mi Allaha, nisam našao (ni jedne) stvari (ništa)." Rekao je: "Odi, pa sebi potraži, i da (jedan) prsten od željeza (to bude, tj. pa makar željezni prsten)." Pa je otišao, (a) zatim se (ponovo) vratio. Rekao je: "Ne, tako mi Allaha i ni prsten od željeza (nisam našao)." A na njemu je (jedan) pokrivač (zastirač za tijelo), (a) nema na njemu (nikakvoga) ogrtača. Pa je rekao: "Dajem vjenčani dar njoj svoj pokrivač (zastirač)." Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Tvoj pokrivač je (takav da) ako je (ako bi) obukla (ona) njega, nije ostala (ne bi ostalo) na tebi od njega (ni jedna) stvar (ništa). A ako si (ako bi) obukao (ti) njega, nije (ne bi) ostala na njoj od njega (ni jedna) stvar (ništa)." Pa se odstranio (taj) čovjek, pa je sjeo. Pa je vidio njega Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, okretačem leđa (tj. da je okrenuo leđa i da odlazi). Pa je zapovjedio za njega, pa se pozvao. Pa je rekao: "Šta je sa tobom od Kur'ana?" Rekao je: "Sura tako i tako (tj. ta i ta)." Za (nekoliko) sura (je rekao da ih zna, i) nabrojio je njih. (Ili: Za nekoliko sura što je nabrojio njih.) Rekao je: "Već sam dao posjedovati tebi nju (tj. Vjenčavam ti je) sa (onoga, sa onim, tj. zbog onoga) što je sa tobom od Kur'ana."

(Ovaj hadis je prolazio više puta, a ovdje se navodi iz razloga što se u njemu spominje željezni prsten, koji se može nositi.)

GLAVA

klesanja (tj. uklesavanja nečega na kamenu, ili na površini izvjesnoga) prstena.

PRIČAO NAM JE Abdul-Aala, pričao nam je Jezid, sin Zurej'a, pričao nam je Seid od Katadeta, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, da je vjerovijesnik Allaha,

pomilovao ga Allah i spasio, htio da piše ka (nekoj) grupi (maloj skupini), ili (nekim) ljudima od (izvjesnih) Perzijanaca (ili: od) izvjesnih (Nearapa), pa se reklo njemu:

"Zaista oni neće primiti (nikakvo) pismo (drugo) osim (ono što) je na njemu (neki) pečat." Pa je sebi uzeo (nabavio) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (jedan) prsten od srebra (kao pečat), njegovo klesanje (tj. i na tom prstenu je uklesano, ugravirano, urezano ovo):

Muhamed, poslanik Allaha!

Pa kao da sam ja sa sjajem - ili sa sijevanjem (toga) prstena u prstu Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, ili u njegovom dlanu.

(To jest: Kao da sad gledam u sjaj - ili sijevanje toga prstena.....!)

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Selama, izvijestio nas je Abdullah, sin Numejra, od Ubejdulaha, od Nafi'a, Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Uzeo je sebi poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (jedan) prsten (pečat) od srebra, i bio je u (tj. na) njegovoj ruci. Zatim je bio poslije u (na) ruci Ebu Bekra. Zatim je bio poslije u ruci Umera. Zatim je bio poslije u ruci Usmana, dok je pao (dok nije pao, upao) poslije u bunar Eris, (a) njegovo klesanje je (tj. na njemu je uklesano):

Muhamed, poslanik Allaha. (Ili: Muhamed je poslanik Allaha.)

GLAVA

(izvjesnoga) prstena u (na izvjesnom, na tom) malom prstu.

PRIČAO NAM JE Ebu Mamer, pričao nam je Abdulvaris, pričao nam je Abdulaziz, sin Suhejba, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Napravio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (jedan) prsten. Rekao je:

"Zaista mi (smo) uzeli sebi (jedan) prsten i uklesali smo u njega (jedno) klesanje, pa neka ne ukleše na njega (na ovaj način uklesavanja ni) jedan (od vas)." Rekao je: Pa zaista ja zaista vidim njegovo sijevanje (svjetlucanje) u (na) njegovom malom prstu.

GLAVA

uzimanja sebi (izvjesnoga) prstena (pečata) zato (da) se pečati s njim (izvjesna) stvar, ili zato (da) se piše s njim ka stanovnicima (tj. sljedbenicima, pristalicama izvjesne Božije) knjige (Biblije) i (nekima drugima) osim njih.

PRIČAO NAM JE Adem, sin Ebu Ijasa, pričao nam je Šubete od Katadeta, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Pošto je htio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, da piše ka Vizantijcima (Vizantincima, Bizantincima), reklo se je njemu:

"Zaista oni neće čitati tvoje pismo kada nije bilo (tj. kada ne bude) zapečaćeno (ako nema na njemu pečata)." Pa je sebi uzeo (jedan) prsten (pečat - "hatem" ili "hatim" znači i prsten i pečat) od srebra, i njegovo klesanje (tj. i na njemu uklesano) je:

Muhamed, poslanik Allaha (ili: Muhamed je poslanik Allaha).

Pa kao da gledam ka njegovoj bjelini u njegovoj ruci (tj. na prstu ruke).

GLAVA

(onoga) ko je učinio kamen (svoga) prstena u stomaku (tj. prema unutrici) svoga dlana.

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Džuvejrijete od Nafi'a, da je Abdullah (Umerov) pričao njemu da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, sebi napravio (jedan) prsten od zlata i stavi (stavio bi, tj. stavljaše) njegov kamen u utrobu svoga dlana kada je (tj. kada bi) odbukao njega (nataknuo njega). Pa su (isto tako) sebi napravili (izvjesni) ljudi prstenove od zlata. Pa se popeo (na izvjesnu) govornicu, pa je hvalio Allaha i zahvaljivao se Njemu, pa je rekao:

"Zaista ja sam bio sebi napravio njega, a zaista ja neću obući (nataknuti) njega." Pa je bacio njega (Pa ga je bacio). Pa su bacili (pobacali i ti) ljudi (svoje prstenove). Rekao je Džuvejrijete: I neću misliti (tj. I ne mislim) njega (drukčije da je bio) osim u (na) njegovoj desnoj ruci.

GLAVA

govora Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "Neka ne uklesava na klesanje (tj. na način uklesavanja) njegovoga prstena (niko)."

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Hammad od Abdulaziza, sina Suhejba, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, sebi uzeo (jedan) prsten od srebra i uklesao je u njemu (tj. na njemu):

Muhamed, poslanik Allaha. I rekao je: "Zaista ja sam sebi uzeo (jedan) prsten od srebra i uklesao sam u njemu: Muhamed, poslanik Allaha, pa neka ne uklesava nipošto (ni) jedan (čovjek) na njegovo uklesavanje."

GLAVA:

Da li (će da) se učini uklesavanje (izvjesnoga) prstena (tj. na izvjesnom prstenu u) tri reda (u tri retka)?

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Abdullaha, Ensarija, rekao je: pričao mi je moj otac od Sumameta, od Enesa da je Ebu Bekr, bio zadovoljan Allah od njega, pošto se imenovao

nasljednikom (tj. pošto se je postavio za halifu), pisao njemu, i bilo je klesanje (toga) prstena (tj. uklesano na tom prstenu u) tri reda (retka):

Muhamed, (jedan) red (redak), i resulu (poslanik) red (redak) i Allahi (Allaha) red (redak).

Rekao je Ebu Abdullah: I povećao je meni Ahmed: Pričao nam je Ensarija, rekao je: pričao mi je moj otac od Sumameta, od Enesa rekao je:

Bio je prsten (ili: pečat) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, u njegovoj (na njegovoj) ruci, i u (na) ruci Ebu Bekra poslije njega, i u ruci Umera poslije Ebu Bekra. Pa pošto je bio Usman, sjeo je na bunar Eris (tj. kraj bunara Erisa). Rekao je: Pa je izvadio (taj) prsten, pa je počeo (da) besposličiti s njime (tj. da ga pokreće, da ga skida i stavlja, natiče onako kao iz zabave), pa je pao. Rekao je: Pa smo se zavraćali (tj. smjenjivali, dolazili jedan iza drugoga) tri dana sa Usmanom, pa iscrpimo (taj) bunar. Pa nismo našli njega (Pa ga nismo našli - nismo našli taj prsten).

GLAVA

(izvjesnoga) prstena za (izvjesne) žene.

A bili su na Aišu (tj. u Aiše) prstenovi (od) zlata.

PRIČAO NAM JE Ebu Asim, izvijestio nas je Ibnu Džurejdž, izvijestio nas je Hasen, sin Muslima, od Tavusa, od Ibnu Abbasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice:

Prisustvovao sam (izvjesnom) prazniku (bajramu - muslimanskom godišnjem prazniku) sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, pa je klanjao prije (praznične) predike (propovjedi - hutbe, hudbe, vaza).

Rekao je Ebu Abdullah: A povećao (tj. Dodao) je Ibnu Vehb od Ibnu Džurejdž: Pa je došao (prisutnim) ženama, pa je zapovjedio njima za (dobrovoljnu) milostinju (prilog). Pa su počele (one da) bacaju (izvjesne ukrase) kolutove i prstenove u odjeću Bilala.

GLAVA

(izvjesnih) ogrlica i sihaba za (izvjesne) žene - misli (sa izrazom "sihab" na) ogrlicu od mirisa i arapskoga mirisa.

(Izraz "sukun" znači posebni neki arapski miris.)

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin 'Ar'areta, pričao nam je Šubete od 'Adijja, sina Sabita, od Seida, sina Džubejra, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Izašao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (na) dan (jednoga godišnjega) praznika, pa je klanjao dva naklona (dva rekata), (a) nije klanjao prije, a ni poslije (više ništa). Zatim je došao (prisutnim) ženama, pa je zapovjedio njima za (dobrovoljnu) milostinju. Pa je počela (izvjesna) žena (da) milodari sa svojim međušama (mindušama, ušnjacima, naušnicama) i svojom ogrlicom (od mirisa).

GLAVA

pozajmljivanja na upotrebu (uzimanja u naruč izvjesnih) ogrlica (dragocijenih).

PRIČAO NAM JE Ishak, sin Ibrahima, pričao nam je 'Abdete, pričao nam je Hišam, sin 'Urveta, od svoga oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Propala je (Nestala je, izgubila se jedna) ogrlica za Esmu (tj. Esmina ogrlica), pa je poslao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u njezino traženje (neke) ljude. Pa je prispjela (izvjesna) molitva, a nisu (oni) na čišćenju (tj. nisu bili očišćeni za molitvu - nisu imali abdesta i sl.), a nisu našli (nikakvu) vodu, pa su klanjali bez čišćenja (bez abdesta i sl).

(Doslovno: ..... pa su klanjali, a oni su na (stanju) bez čišćenja.)

Pa su to spomenuli Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je spustio (objavio) Allah ajet (izvjesnoga) upravljanja (i usmjeravanja ka zemlji i prašini da se njome čisti za molitvu pri pomanjkanju vode - dakle: uzimanje tejemuma, a to je korišćenje zemlje i prašine umjesto vode, kada nema dovoljno vode). Povećao je Ibnu Numejr od Hišama, od njegovoga oca, od Aiše: Pozajmila je na upotrebu (u naruč ona tu ogrlicu) od Esme.

GLAVA

(izvjesnih) menđuša za (izvjesne) žene.

("Hursun" su menđuše u obliku koluta, a "krtun" su menđuše koje nisu u obliku koluta. Oba izraza, ipak, znače menđuše, minduše, ušnjaci, naušnice.)

A rekao je Ibnu Abbas: Zapovjedio je njima (ženama) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, za (dobrovoljnu) milostinju, pa sam vidio njih (da) padaju (tj. pružaju, podižu ruke) ka svojim ušima i svojim grlima.

PRIČAO NAM JE Hadždžadž, sin Minhala, pričao nam je Šubete, rekao je: izvijestio me je 'Adijj, rekao je: čuo sam Seida od Ibnu Abbasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, klanjao (na) dan (izvjesnoga) praznika dva naklona (dva rekata), (i) nije klanjao prije njih dva, a ni poslije njih dva (ništa više).

Zatim je došao (prisutnim) ženama, a sa njim je Bilal, pa je zapovjedio njima za (dobrovoljnu) milostinju. Pa je počela (izvjesna) žena (da) baca svoje menđuše (dakle: počele su žene da daju dobrovoljnu milostinju u nakitu, u menđušama i sl.).

GLAVA

(izvjesne) ogrlice (od mirisa) za (izvjesnu) djecu.

PRIČAO MI JE Ishak, sin Ibrahima, Hanzalija, izvijestio nas je Jahja, sin Adema, pričao nam je Verka', sin Umera, od Ubejdulaha, sina Ebu Jezida, od Nafi'a, sina Džubejra, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bio sam sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u (na jednoj) pijaci od pijaca Medine. Pa je otišao, pa sam otišao (i ja). Pa je rekao:

"Gdje je mališan (mali)?" Tri puta (je upitao). "Pozovi (Zovni) Hasena, sina Alije!" Pa je ustao (tj. počeo je) Hasen, sin Alije, (da) ide, a u (tj. a na) njegovom vratu je (izvjesna) ogrlica (od mirisa, mirisnih materija, a ne od zlata i skupocjenosti). Pa je rekao (učinio) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, sa svojom rukom ovako (tj. ispružio je ruku da ga zagrlj), pa je rekao (učinio) Hasen sa svojom rukom ovako, pa je zagrljio njega, pa je rekao:

"Moj Bože! Zaista ja volim njega, pa voli njega (i Ti), i voli (onoga) ko voli njega!"

Rekao je Ebu Hurejrete: Pa nije bio (ni) jedan (čovjek) draži k meni od Hasena, sina Alije, poslije što je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (ono) što je rekao.

GLAVA

(izvjesnih) prisposobljavača sa (izvjesnim) ženama i (izvjesnih) prisposobljavačica sa (izvjesnim) ljudima. (To jest: GLAVA o ljudima koji oponašaju žene, i ženama koje oponašaju ljude.).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Beššara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete od Katadeta, od 'Ikrimeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice (s njima), rekao je:

Prokleo je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (izvjesne) prisposobljavače (prisposobljivače) od (izvjesnih) ljudi sa (izvjesnim) ženama, i (izvjesne) prisposobljivačice od (izvjesnih) žena sa (izvjesnim) ljudima (dakle: Prokleo je Muhammed a.s. ljude koji oponašaju žene, i žene koje oponašaju ljude). Slijedio je njega (Gundera) Amr, izvijestio nas je Šubete.

GLAVA

izvođenja (tj. istjeravanja izvjesnih) prisposobljivača sa (izvjesnim) ženama iz (svojih) kuća.

PRIČAO NAM JE Muaz, sin Fedaleta, pričao nam je Hišam od Jahja-a, od Ikrimeta, od Ibnu Abasa rekao je:

Prokleo je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (izvjesne) ženskarce (oponašatelje žena) od (izvjesnih) ljudi, i (izvjesne) muškarače (oponašateljke muškaraca) od (izvjesnih) žene (tj. prokleo je ljude koji se ponašaju kao žene, i prokleo je žene koje se ponašaju kao ljudi), i rekao je:

"Izvedite (tj. Istjerajte) ih iz vaših (iz svojih) kuća." Rekao je: Pa je izveo (istjerao) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (jednoga, nekoga) omsicu (iksa - jednu takvu osobu), i izveo je (istjerao je i) Umer (jednoga) omsicu.

PRIČAO NAM JE Malik, sin Ismaila, pričao nam je Zuhejr, pričao nam je Hišam, sin Urveta, da je Urvete izvijestio njega da je Zejneba, kći Ebu Selemeta, izvijestila njega da je Umu Selema izvijestila nju da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, bio kod nje, a u (njezinoj) sobi je (jedan) ženskarac, pa je rekao (taj ženskarac) Abdullahu, bratu Umu Seleme:

"O Abdullahe (O Abdullahu)! Ako se osvoji vama sutra Taif (ako sutra osvojite Taif), pa zaista ja (ću da) pokažem tebi na kćer Gajlana. Pa zaista ona napreduje (ide naprijed) sa četiri, a nazaduje (tj. ide nazad) sa osam." Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Neka ne ulaze nipošto (nikako) ovi na vas (ovi ovakvi vama)."

Rekao je Ebu Abdullah: "..... napreduje (ona) sa četiri, a nazaduje sa osam." - misli (na) četiri debljinske prevojnice njezinoga stomaka, pa ona napreduje sa njima. A njegov govor: "....., a nazaduje sa osam." - misli (na) strane ovih četiriju prevojnica, jer su one opkoljene (svaka pojedina) sa (svoje) dvije strane dok se je priključila (dok se priključi ona). A rekao je samo "sa osam" (upotrebivši ženski rod broja osam u originalu arapskoga teksta), a nije rekao "sa osam" (da upotrebi broj "osam" u muškom rodu prema arapskim pravilima za rod broja) - a jednina (od riječi) "atraf" (strane, krajevi) je "taraf" (kraj, strana), a on (izraz "taraf") je muški rod - jer (je slučaj) da on nije rekao: "be semanijeti atrafin" (sa osam krajeva).

(Hoće da kaže: U rečenici "....., a nazaduje sa osam.", treba iza broja osam zamisliti riječ "krajeva, tj. osam krajeva". U ovom slučaju trebao je da oblik broja osam ovdje glasi "bi semanijetin", a ne "bi semanin", ali pošto ta zamišljena imenica muškoga roda "tarafun kraj" nije spomenuta, zato je broj spomenut u ženskom rodu "semanin", jer broj može biti i u muškom i u ženskom rodu ako imenica na koju se on odnosi, nije spomenuta. To hoće da se kaže, i tako su to protumačili i komentatori. Riječ "uknetun" plural "ukenun", ili "el-'ukenu" označava neke puteve koji se pružaju po stomaku sve do slabina, neke prevojnice, uleknuća, ulegnuća, savijeni dijelovi na stomaku koji su nastali zbog debljine i pretiline osobe, pa se taj izraz na osnovu tih tumačenja preveo sa izrazom "debljinska prevojnica". Ovdje se završavaju, u stvari, hadisi o odijevanju. Uz ove hadise Buharija je nadovezao i priključio hadise o urednom držanju kose, brkova, brade i još neke hadise koji nemaju direktnu vezu sa odijevanjem, ali indirektno mogu da imaju neku vezu. Kao primjer zato je ukrašavanje i zastiranje zidova ili tla sobe u kojoj čovjek prebiva. Odjeća pokriva čovjekovo tijelo. Nekada čovjek nosi neki dio odjeće više kao ukras, a ne kao potrebu. Već je rečeno da muški ne treba da se kite zlatom i svilom. Čovjek se kreće u svojoj kući i sobi, pa je tijesno povezan s njima. Kuću i sobu zastire i prekriva potrebnom prostirkom, ali nekada i prostorije ukrašava. Ukrašavanje slikama nije po nekim hadisima muslimanu preporučeno. Čak je to i zabranjeno. Te hadise je takođe Buharija uvrstio na kraju ove KNJIGE o odijevanju. To se toliko napominje.)

GLAVA

odsijecanja (makazama, tj. potkresavanja svoga) brka (svojih brkova).

A bio je Ibnu Umer (običaja da) odstranjuje (da mnogo potkresava) svoj brk (svoje brkove) čak (tako da) se gleda ka bjelini (njegove) kože (tako da se vidi na tim mjestima bjelina njegove kože), i (da) uzima ova dva (dijela dlaka) - misli (na dlake na donjoj usni) između (njegovoga) brka (njegovih brkova) i (njegove) brade.

PRIČAO NAM JE Mekija, sin Ibrahima, od Hanzaleta, od Nafi'a, rekli su naši drugovi od Mekije (od Hanzaleta, od Nafi'a), od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Od (izvjesnoga) načina stvaranja (tj. Od izvjesne naravi, prirode - a to će reći: Od preporuka prirodne vjere Islama) je odsijecanje (potkresavanje svoga) brka (svojih brkova)."

PRIČAO NAM JE Alija, pričao nam je Sufjan, rekao je Zuhrija, pričao nam je od Seida, sina Musejjeba, od Ebu Hurejreta predanjem:

"Način stvaranja (tj. Priroda, prirodne islamske preporuke) su pet." Ili: "Pet (postupaka) je od (izvjesnoga) načina stvaranja (od prirodnih islamskih preporuka):

Obrezivanje (kožice polnoga uda), i traženje željeza (to jest: traženje i upotreba britve za brijanje dlaka oko spolnoga uda, oko spolnoga organa), i čupanje (dlaka svoga) pazuha (ispod pazuha), i obrezivanje nokata (svojih noktiju, nokti) i odsijecanje (potkresavanje svoga) brka (svojih brkova)."

GLAVA

obrezivanja (svojih) nokata (na rukama i nogama).

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Ebu Redža-a, pričao nam je Ishak, sin Sulejmana, rekao je: čuo sam Hanzaleta od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Od (izvjesne) prirode (islamskih preporuka) je: brijanje (svoga) spolnoga uda, i obrezivanje (svojih) nokata (noktiju) i odsijecanje (svoga) brka (potkresavanje svojih brkova)."

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Junusa, pričao nam je Ibrahim, sin Sa'da, pričao nam je Ibnu Šihab od Seida, sina Musejjeba, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega: čuo sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"Priroda (izvjesna, tj. Prirodne islamske preporuke) su pet (postupaka): obrezivanje (spolnoga uda), i traženje željeza (tj. brijanje dlaka oko spolnoga uda), i odsijecanje (svoga) brka (potkresavanje brkova), i obrezivanje (rezanje svojih) nokata i čupanje (dlaka svojih) pazuha (čupanje dlaka ispod svojih pazuha)."

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Minhala, pričao nam je Jezid, sin Zurej'a, pričao nam je Umer, sin Muhameda sina Zejda, od Nafi'a, od Ibnu Umera, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Protivite se (izvjesnim) idolopoklonicima (u ličnom držanju i izgledu): činite obilnim (svoje) brade, i odstranjajte (tj. i mnogo potkresavajte svoje) brke (brkove)."

I bio je Ibnu Umer, kada je hodočastio ili je obavljao umru, ščepao na svoju bradu (tj. bio bi uzeo svoju bradu svojom šakom, u svoju šaku, ruku), pa što je preteklo, uzeo je njega (tj. odsjekao bi njega - ono što je dulje od šake, što viri dolje iz šake).

GLAVA

davanja umnožavanja (tj. puštanja duljine svojih) brada (tj. da budu dugačke i velike).

"..... 'afev.....", je (značenja) "kesuru ve kesuret emvaluhum": bili su mnogobrojni i bila su mnogobrojna njihova imanja.

("..... 'afev....." je citat iz ajeta u suri Aaraf. Ovaj citat navodi, jer je "i'afau" infinitiv od "aafa ju'fi", a "aafa" je izvedeno od glagola "'afa ja'fu". "Afev" je množina od "'afa".)

PRIČAO MI JE Muhamed, izvijestio nas je 'Abdete, izvijestio nas je Ubejdulah, sin Umera, od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Dokrajčivajte (tj. Odsijecajte do krajnjih granica, pretjerano svoje) brke (brkove), a dajte umnožiti (svoje) brade (da budu dugačke)."

GLAVA

(onoga) što se spominje o (izvjesnom) sijedenju (tj. o sijedoj kosi, dlaki).

PRIČAO NAM JE Mualla, sin Eseda, pričao nam je Vuhejb od Ejjuba, od Muhameda, sina Sirina, rekao je: Pitao sam Enesa:

"Da li je bojio (farbao) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (svoju bradu)?" Pa je rekao: "Nije dopro (svoje) sijedenje (svoju sijedu dlaku, kosu) osim malo."

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Hammad, sin Zejda, od Sabita rekao je:

Upitao se je (tj. Upitan je) Enes o boji Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (kojom je bojio bradu), pa je rekao:

Zaista on nije dopro što boji (tj. toliko sijedih dlaka što bi trebao da boji). Da sam htio da brojim (prebrojim) njegove prosijede (dlake) u njegovoj bradi (zaista bih to mogao da učinim jer ih nije bilo mnogo - tih sijedih dlaka).

PRIČAO NAM JE Malik, sin Ismaila, pričao nam je Israil od Usmana, sina Abdullaha sina Mevhiba, rekao je:

Poslala je mene moja porodica (ili žena) ka Umu Selemi, ženi Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, sa (jednim) peharom od vode (peharom vode) - i skupio je (sastavio je) Israil tri prsta (da pokaže da je pehar bio malen koliko tri prsta, ili da pokaže da su ga tri puta slali) - (taj pehar je bio) od srebra, (a) u njemu je (nekoliko) dlaka od dlaka Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. A bio je (narod takvoga običaja i postupka) kada je (kada bi) pogodilo (izvjesnoga) čovjeka oko (tj. urok od oka) ili (neka druga) stvar, poslao je (tj. poslao bi taj čovjek) k njoj (ka Umu Selemi) svoj sud (posudu za bojenje da ona stavi dlake Muhameda a.s. u taj sud da bi blagoslovom tih dlaka bilo postignuto ozdravljenje).

(Te dlake Umu Selema je čuvala u jednoj metalnoj posudi sličnoj maloj zvoni, i ta se posuda na arapskom jeziku zove "el-džuldžulu". Taj izraz "el-džuldžulu" prevodiće se sa našom riječi i izrazom: zvona. Radi se o sličnosti sa zvonom koje se stavlja na vrat životinjama.)

Pa sam se natkućio (nadvirio) u (to) zvono, pa sam vidio (nekoliko) dlaka crvenih (unutra neke crvene dlake).

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Sellam od Usmana, sina Abdullaha sina Mevhiba, rekao je:

Unišao sam Umu Selemi, pa je izvadila k nama dlaku od dlaka Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, obojenu.

A rekao je nama Ebu Nuajm: Pričao nam je Nusajr, sin Ebul-Eš'asa, od Ibnu Mevhiba da je Umu Selema pokazala njemu dlaku Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, crvenu.

GLAVA

(izvjesne) boje (tj. izvjesnoga bojenja kose i brade).

PRIČAO NAM JE Humejdija, pričao nam je Sufjan, pričao nam je Zuhrija od Ebu Selemeta i Sulejmana, sina Jesara, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista Židovi i kršćani neće bojiti (tj. ne boje kosu), pa protivite se njima (tj. činite suprotno njima, a to će reći: pa vi bojite svoju kosu i bradu)."

GLAVA

(izvjesne) kovrčavosti (kovrčave, kovrđave kose).

PRIČAO NAM JE Ismail, rekao je: pričao mi je Malik, sin Enesa, od Rebi'ata, sina Ebu Abdurahmana, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, da je on čuo njega (da) govori:

Bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (takav da) nije dugački jasni (tj. nije vrlo dugačak, dug, visok), a ni kratki (a ni kratak, nizak). I nije bijeli žestoko bijeli (tj. nije čisto bijeli, bijel), a nije (ni) smeđi (smeđ, mrki, tamni). I nije kovrčavi (kovrđav) kudravi, a ni glatki (glatke kose). Poslao je njega Allah na glavi (tj. na početku) četrdeset godina (njegovoga življenja, života), pa je ostao (nakon toga) u Meki deset godina, a u Medini deset godina. I usmrtio je njega Allah na glavi (na početku) šezdeset godina, a nije (a nema) u njegovoj glavi i njegovoj bradi dvadeset dlaka bijelih.

PRIČAO NAM JE Malik, sin Ismaila, pričao nam je Israil od Ebu Ishaka rekao je: čuo sam Bera-a (da) govori:

Nisam vidio (ni) jednoga (čovjeka) ljepšega u crvenom ogrtaču od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

Rekao je neki (od) mojih drugova od Malika: Zaista skupina njegove kose (ili: mnoštvo kose njegove) zaista udara blizu od njegova dva ramena (blizu dva njegova ramena).

("Džummetun" je skupina kose na glavi, ili mnoštvo kose na glavi čovječijoj, na čovjekovoj glavi.)

Rekao je Ebu Ishak: Čuo sam ga (da) priča njega (više puta) osim jednom (osim jedanput to). Nije pričao za njega (za ovo) nikad osim (tako da) se je nasmijao (a da se nije nasmijao). Slijedio je njega (Ebu Ishaka) Šubete: Njegova kosa (na glavi) dopire komadu loja (tj. mekom dijelu) njegovoga uha.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Mislim sebe (tj. Sanjam sebe) noćas kod Kabe, pa sam vidio (tj. usnio sam jednoga) čovjeka smeđa, kao najljepše što si ti viđač (što si vidio, što bi vidio) od smeđih (svih) ljudi. Za njega (tj. U njega) je kosa duga (do ispod mekoga dijela uha, ili do ramena dugačka) kao najljepše što si ti viđač (tj. što si vidio) od (svih) kosa dugih, (i) već je počeošljao nju, pa ona kapa vodom, oslonjen na dva (nekakva) čovjeka, ili na ramena (nekakva) dva čovjeka, (i) ophodi okolo (oko) Kabe. Pa sam pitao: "Ko je ovo (to)?" Pa se reklo: "Pomazanik sin Merjeme." I kada li ja sa (jednim) čovjekom kovrčavim, kudravim, slijepoga desnoga oka, kao (jedno) zrna grožđa lebdeće. Pa sam pitao: "Ko je ovo?" Pa se reklo: "Pomazanik Veliki lažov (tj. Antihrist)."

PRIČAO NAM JE Ishak, izvijestio nas je Habban, pričao nam je Hemmam, pričao nam je Katadete, pričao nam je Enes da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (bio takav da) udaraše njegova kosa njegovoga dva ramena.

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Hemmam od Katadeta, pričao nam je Enes:

Udaraše (Doticaše) kosa glave Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, njegovoga dva ramena.

PRIČAO NAM JE Amr, sin Alije, pričao nam je Vehb, sin Džerira, rekao je: pričao mi je moj otac od Katadeta: pitao sam Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, o kosi poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

Bila je kosa poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, valovita (talasasta), nije glatka, a ni kovrčava (a ni kovrčava), između njegovoga dva uha i njegovoga ramena.

PRIČAO NAM JE Muslim, pričao nam je Džerir od Katadeta, od Enesa rekao je:

Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, krupnih (svojih) dviju ruku (dakle: imao je krupne ruke), (i) nisam vidio poslije njega slično njemu (nikoga sa tako ogromnim rukama). A bila je kosa Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, valovita, niti kovrčava, a niti glatka.

PRIČAO NAM JE Ebu Numan, pričao nam je Džerir, sin Hazima, od Katadeta, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, krupnih (ogromnih) dviju ruku i dvaju stopala (svojih), (i) nisam vidio prije njega, a ni poslije njega slično njemu (slično tome). I bio je prostrtih (tj. prostranih svojih) dvaju dlanova.

PRIČAO MI JE Amr, sin Alije, pričao nam je Muaz, sin Hani'a, pričao nam je Hemmam, pričao nam je Katadete od Enesa, sina Malika, ili od (jednoga, nekoga) čovjeka, od Ebu Hurejreta rekao je:

Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, krupnih (ogromnih svojih) dvaju stopala, lijepoga (svoga) lica, (i) nisam vidio poslije njega slično njemu. A rekao je Hišam od Mamera, od Katadeta, od Enesa: Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, hrapavih (svojih) dvaju stopala i dvaju dlanova.

(Veli se da se pod izrazom u tekstu "šesne hrapavih" misli na debelih, mesnatih stopala i dlanova, jer je davno u tekstu prošao jedan opis Muhameda a.s. u kojem se kaže da mu je koža ruke, dlana bila mekša od svile.)

A rekao je Ebu Hilal: Pričao nam je Katadete od Enesa, ili Džabira, sina Abdullaha:

Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, krupnih (ogromnih svojih) dvaju dlanova (šaka) i dvaju stopala, nisam vidio poslije njega sličnoga (nalik) njemu.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Musenna-a, rekao je: pričao mi je Ibnu Ebu Adijj od Ibnu Avna, od Mudžahida rekao je:

Bili smo kod Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, pa su spomenuli Velikoga lažova (Antihrista), pa je rekao: "Zaista ono napisano je između njegova dva oka: Nevjernik." I rekao je Ibnu Abas: Nisam čuo njega (da) je rekao to, a ali (tj. nego) je on rekao:

"Što se tiče Ibrahima, pa pogledajte ka vašem (svome) drugu (tj. pogledajte mene, je je on sličan meni). A što se tiče Musa-a, pa (to) je (bio jedan) čovjek smeđ, na (jednoj) devi crvenoj, zauzdatoj (zauzdanoj) sa (nekim) vlaknom (od drveta, sa likom), kao da ja (sad) gledam k njemu kada je spuštao se (kada se spuštao, silazio) u (tu izvjesnu) dolinu (i) izgovara telbiju (tj. izgovarajući telbiju)."

GLAVA

(izvjesnoga) uvaljavanja (tj. sljepljavanja kose smolom da postane kao uvaljano sukno, uvaljana vuna).

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije rekao je: izvijestio me je Salim, sin Abdullaha da je Abdullah, sin Umera rekao: čuo sam Umera, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori:

"Ko je pleteničio (tj. Ko je uvaljao kosu da mu izgleda kao pletenica), pa neka obrije (kosu nakon završetka obreda hodočašća). I ne prisposobljavajte se sa (tim) uvaljavanjem (kose u drugim prilikama osim hodočašća)." I bio je Ibnu Umer (običaja da) govori: Zaista već sam vidio poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, uvaljavača (tj. da je uvaljao, slijepio smolom kosu na glavi za vrijeme hodočašća).

PRIČAO MI JE Hibban, sin Musa-a, i Ahmed, sin Muhameda, rekla su njih dvojica: izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Junus od Zuhrije, od Salima, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je: čuo sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) uzvikuje (telbiju) uvaljavajući (kosu smolom i) govori (tj. govoreći):

"Dvoudazov Tebi, moj Bože, dvooodazov Tebi! Dvoudazov Tebi! Nema druga Tebi! Dvoudazov Tebi! Zaista hvala i blagodat su Tebi (su Tvoji) i vlast! Nema druga Tebi!" Neće povećati (tj. Ne povećava) na ove riječi (ništa drugo).

PRIČAO MI JE Ismail, pričao mi je Malik od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, od Hafse, bio zadovoljan Allah od nje, žene Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekla je: Rekla sam:

"O poslanice Allaha! Šta je stanje (izvjesnih) ljudi (tj. Šta je izvjesnim ljudima)? Riješili su se (stega) sa umrom, a ti se nisi riješio (stega) od tvoje umre." Rekao je (on): "Zaista ja sam uvaljao (slijepio) svoju glavu, i ogrličio sam svoju žrtvenu životinju (tj. i stavio sam ogrlicu svojoj žrtvenoj životinji), pa neću se riješiti (stega hodočašća prije) do (da) zakoljem (po vrh prsa svoju žrtvenu životinju)."

GLAVA

(izvjesnoga) rastavljanja (tj. razdjeljivanja kose na glavi na dva razdioka, razdjela).

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Junusa, pričao nam je Ibrahim, sin Sa'da, pričao nam je Ibnu Šihab od Ubejdulaha, sina Abdullaha, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (takav da) voli slaganje (sa) stanovnicima Knjige (tj. sa pripadnicima, sljedbenicima Biblije) u (onome) što se (za što se) nije njemu zapovjedilo o njemu (ništa). I bili su stanovnici Knjige (običaja da) spuštaju svoje kose (niz čelo), a bili su (izvjesni) idolopoklonici (običaja da) rastavljaju (razdjeljuju) svoje glave (kosu na glavi). Pa je spustio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, svoju kiku (tj. spuštao ju je niz čelo). Zatim je rastavljao (razdjeljivao nju) poslije.

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid i Abdullah, sin Redžaa, rekla su njih dvojica: pričao nam je Šubete od Hakema, od Ibrahima, od Esveda, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Kao da ja gledam (sad) ka sjaju (sijevanju izvjesnoga) mirisa u razdiocima (tj. na razdjelima kose) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, a on je hodočasnički obučen.

Rekao je Abdullah (Redžao): U razdioku (na razdjelu kose) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

GLAVA

(izvjesnih) kika (ćuba, uvojaka, kovča, tj. kose spuštene).

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Fadl, sin Anbeseta, izvijestio nas je Hušejm, izvijestio nas je Ebu Bišr. - H - A pričao nam je Kutejbete, pričao nam je Hušejm od Ebu Bišra, od Seida, sina Džubejra, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Noćio (Zanoćio) sam (jednu) noć kod Meumune, kćeri Harisa, svoje tetke (po majci), a bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, kod nje u njezinoj noći. Rekao je: Pa je ustao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) klanja (u nekom dijelu) od (te) noći.

Pa sam ustao (i stao na prostor) od njegove ljevice (lijeve strane). Rekao je: Pa je uzeo za moju kiku, pa je učinio (postavio) mene (na prostor) od njegove desnice (desne strane).

PRIČAO NAM JE Amr, sin Muhameda, pričao nam je Hušejm, izvijestio nas je Ebu Bišr za ovo i rekao je: za moju kiku, ili za moju glavu.

GLAVA

(izvjesnoga) dijela kose ostavljenoga neobrijanoga (na glavi koji dio kose izgleda kao komad rastavljenoga i usamljenoga oblaka, jer "kazeatun, kazeun" znači upravo komad oblaka koji je usamljen i rastavljen od drugih oblaka).

PRIČAO MI JE Muhamed, rekao je: izvijestio me je Mahled, rekao je: izvijestio me je Ibnu Džurejdž, izvijestio me je Ubejdulah, sin Hafsa da je Umer, sin Nafi'a, izvijestio njega od Nafi'a, slobodnjaka Abdullaha (Abdullahovoga) da je on čuo Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (da) govori:

Čuo sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) zabranjuje (izvjesni) dio kose ostavljene neobrijane (tj. zabranjuje da se ostavlja neobrijan neki dio kose na glavi).

Rekao je Ubejdulah: Rekao sam: "A šta je "el-kaza"?" Pa je dao znak (tj. pokazao je) nama Ubejdulah, rekao je: "Kada je (Kada bi) obrijao (izvjesno) dijete, i ostavio je (i ostavi) ovdje (jednu) dlaku, i ovdje i ovdje." Pa je dao znak (pokazao je) nama Ubejdulah ka svojoj kiki i dvjema stranama svoje glave. Reklo se je Ubejdulahu: "Pa (izvjesna) djevojka (djevojčica) i (izvjesni) dječak (u to se ubraja)?" Rekao je: "Neću znati (tj. Ne znam). Ovako je rekao: Dijete (izvjesno)." Rekao je Ubejdulah: I ponovno sam nastupio njemu (Umeru Nafi'ovom u razgovor o tome), pa je rekao:

"Što se tiče kose sljepoočnica (ili: kose tjemena iznad čela) i (kose) potiljka za (tj. u izvjesnoga) dječaka, pa nema štete sa njima dvjema (sa tim dvjema vrstama kose ako se ostave), a ali (tj. nego) je "el-kaza" da se ostavi u njegovom prednjem dijelu glave (iznad čela nekoliko) dlaka, a nije u njegovoj (tj. a nema na njegovoj - dječakovoj) glavi (nimalo više kose) osim njega (tj. osim to nekoliko dlaka), a takođe (tj. a tako isto i) polovina njegove glave ova i ova (samo da imaju po nekoliko dlaka)."

PRIČAO MI JE Muslim, sin Ibrahima, pričao nam je Abdullah, sin Musenna-a sina Abdullaha sina Enesa sina Malika, pričao nam je Abdullah, sin Dinara, od Ibnu Umera da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio "el-kaza": ostaviti nekoliko dlaka neobrijano (neobrijanih) na prednjem dijelu glave ili na dvije strane glave.

GLAVA

namirisavanja (izvjesne) žene svoga muža sa svojim dvjema rukama.

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Muhameda, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Jahja, sin Seida, izvijestio nas je Abdurahman, sin Kasima, od svoga oca, od Aiše rekla je:

Namirisavala (mirisala) sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, sa svojom rukom za njegovo hodočasničko oblačenje (tj. zbog njegovoga hodočasničkoga oblačenja), i namirisavala sam ga u (na) Mini prije (nego) da se razide (tj. prije nego da ode da obavi tavaful-ifadu ili tavafuz-zijare).

GLAVA

(izvjesnoga) mirisa u (na izvjesnu) glavu i (izvjesnu) bradu.

PRIČAO NAM JE Ishak, sin Nasra, pričao nam je Jahja, sin Adema, pričao nam je Israil od Ebu Ishaka, od Abdurahmana, sina Esveda, od njegovoga oca, od Aiše rekla je:

Namirisavah poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, sa najmirišljivijim (pomadama, mirisima) što nalazi (tj. što on ima njih, što ih je imao), čak (da) nalazim sijevanje (toga) mirisa u (tj. na) njegovoj glavi i njegovoj bradi.

GLAVA

(izvjesnoga) počesljavanja (češljanja sebe).

PRIČAO NAM JE Adem, sin Ebu Ijasa, pričao nam je Ibnu Ebu Zi'b od Zuhrije, od Sehla, sina Sa'da, da se (jedan) čovjek nadvirio (natkućio, nadnio) iz (neke) rupe (dakle: provirio je kroz neku rupu) u kuću Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, a Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, češe (tj. trlja) svoju glavu sa (izvjesnim) češljem (ili posebnim drvetom za stiskanje nekih dijelova kose uz neke druge dijelove), pa je rekao:

"Da sam znao da ti gledaš (da viriš), zaista bih udario s njom (tj. sa ovom napravom za češljanje) u tvoje oko (tvoje oko). Učinila se je (zapovjed da se traži izvjesna) dozvola (za ulazak u kuću) samo od strane (tj. samo zbog izvjesnih) očiju (zbog gledanja, viđenja)."

GLAVA

počesljavanja (izvjesne) žene u mjesecnici svoga muža.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Ibnu Šihaba, od Urveta, sina Zubejra, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Počesljavah (Češljah) glavu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a ja sam žena u mjesecnici.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Hišama, od njegovoga oca, od Aiše slično njemu (prethodnom hadisu).

GLAVA

(izvjesnoga) češljanja.

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid, pričao nam je Šubete od Eš'asa, sina Sulejma, od njegovoga oca, od Mesruka, od Aiše, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da je on bio (takav da) zadivljuje njega (izvjesno) počinjanje (volio je početi) zdesna što (tj. koliko) je mogao u svome češljanju i svome čišćenju.

GLAVA

(onoga) što se spominje o (izvjesnom) mošusu (mosušu).

PRIČAO MI JE Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Hišam, izvijestio nas je Mamer od Zuhrije, od Ibnul-Musejjeba, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Svaki posao sina Adema (Adamovoga, tj. Svaki posao čovjeka) je za njega (zbog njega samoga), osim (izvjesnoga) posta, pa (tj. jer) zaista on je za Mene (tj. zbog Mene), i Ja nagrađujem (tj. i Ja ću nagraditi) za njega. I zaista zadah usta (izvjesnoga) postaća ljepši je kod Allaha od mirisa (izvjesnoga) miska (mošusa, mosuša)."

GLAVA

(onoga) što se smatra lijepim od (izvjesnoga) mirisa.

PRIČAO NAM JE Musa, pričao nam je Vuhejb, pričao nam je Hišam od Usmana, sina Urveta, od njegovoga oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Namirisavah Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, kod njegovoga hodočasničkoga oblačenja (tj. kada se on oblači u hodočasničku odjeću) sa najljepšim (ili: sa najmirisnijim mirisom) što nalazim (tj. što ga imam).

GLAVA

(onoga) ko nije vraćao (tj. odbijao) miris (izvjesni).

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je 'Azrete, sin Sabita, Ensarija, rekao je: pričao mi je Sumamete, sin Abdullaha, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, da je on bio (takav da) neće vratiti (tj. da ne vraća, da ne odbija izvjesni) miris, i tvrdio je da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, bio (takav da) neće vratiti (izvjesni) miris (tj. da ne odbijaše miris).

GLAVA

(izvjesnoga) posebnoga mirisa zvanoga "ez-zeriretu, ez-zerire".

(Veli se da je to neki složeni i sastavljeni miris. A neki vele da je to miris od sitnih komada indijske mirisne trstike. Neki vele da je to svaki miris koji se satare, smrvi, pa se prosije i posipa se kao što se posipa so po jelu, i zato se tako taj miris i zove, jer "zere jezurru zerren" znači posuti so, posoliti.)

PRIČAO NAM JE Usman, sin Hejsema, ili Muhamed od njega, od Ibnu Džurejdža, izvijestio me je Umer, sin Abdullaha sina Urveta, čuo je Urveta i Kasima (da) izvještavaju njih dvojica od Aiše rekla je:

Namirisavala sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, sa svojim dvjema rukama sa zeriretom (tim posebnim mirisom) u oproštajnom hodočašću za (njegovo) razrješenje (od stega hodočašća) i za (njegovo) hodočasničko oblačenje.

GLAVA

(izvjesnih) žena (koje) sebi raspuknuju zube (tj. koje sebi vještački stvaraju rijetke prednje zube) radi (svoje) ljepote.

PRIČAO NAM JE Usman, pričao nam je Džerir od Mansura, od Ibrahima, od Alkameta, od Abdullaha (Mes'udovoga):

Prokleo je Allah (ili: Prokleo Allah izvjesne žene) tetoviračice, i koje traže da im se tetovira (tijelo ili dio tijela), i koje sebi čupaju dlake sa lica, i raspuknjivačice (rastavljačice) zuba radi (svoje) ljepote, koje mijenjaju (prekrajaju) stvaranje Allaha, uzvišen je. Šta je za mene (tj. Šta je meni da) neću proklinjati (tj. Što da ne proklinjem onoga) koga je (kojeg je) prokleo Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (tj. zašto da i ja toga ne proklinjem koga je i on prokleo)? A ono je u knjizi Allaha (rečeno):

"..... a što je dao vama (Moj) poslanik, pa uzmite ga,....".

GLAVA

spajanja (vezanja, navezivanja izvjesne) kose (tj. tuđih vlasi).

PRIČAO NAM JE Ismail, rekao je: pričao mi je Malik od Ibnu Šihaba, od Humejda, sina Abdurahmana sina Avfa, da je on čuo Muavijeta, sina Ebu Sufjana, (u) godini (kada) je hodočastio, a on je na (izvjesnoj) govornici i on govori, a dohvatio je (jednu) skupinu (svežanj) od (neke) kose (koja) je bila u ruci (jednoga) čuvara (tjelohranitelja):

"Gdje su vaši učeni (ljudi)? Čuo sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) zabranjuje slično ovome (ovoj odrezanoj skupini kose, svežnju kose) i govori:

"Propali su Israelićani samo kada su sebi uzele ovo (upotrebljavati) njihove žene."

A rekao je Ibnu Ebu Šejbete: Pričao nam je Junus, sin Muhameda, pričao nam je Fulejh od Zejda, sina Eslema, od 'Ata-a, sina Jesara, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Prokleo je Allah (ili: Prokleo Allah) spajačicu (tj. povezivačicu vlasi drugoj ženi osim-mimo sebe), i tražiteljicu povezivanja (da se njoj nečije vlasi povežu), i tetoviračicu i tražiteljicu tetoviranja (dakle: koja tetovira i kojoj se tetovira, koja traži da joj se tetovira, da se tetovira)."

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete od Amra, sina Murreta, rekao je: čuo sam Hasena, sina Muslima sina Jennaka, (da) priča od Safijje, kćeri Šejbeta, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje (s njom), da se (jedna) djevojka od Pomagača vjenčala, i da se ona razboljela, pa se je osula (tj. pa je opala) njezina kosa. Pa su htjeli da spoje (povežu, navežu) njoj (tuđe vlasi, kose). Pa su (za to) pitali Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Prokleo je (Prokleo) Allah (izvjesnu) spajačicu i (izvjesnu) tražiteljicu spajanja (povezivanja, navezivanja vlasi)."

Slijedio je njega (Šubeta) Ibnu Ishak od Ebana, sina Saliha, od Hasena, od Safijje, od Aiše.

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Mikdama, pričao nam je Fudajl, sin Sulejmana, pričao nam je Mansur, sin Abdurahmana, pričala mi je moja majka od Esme, kćeri Ebu Bekra, bio zadovoljan Allah od njih dvoje, da je (jedna) žena došla ka poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekla:

"Zaista ja sam vjenčala (tj. udala) svoju kćer (za jednoga muškarca koji još nije unišao s njom u bračne odnose i spolni snošaj-odnos). Zatim je pogodila nju (nekakva) bolest, pa se počupala njezina glava (tj. opala joj je kosa sa glave), a njezin (a njen) muž bodri me za nju (tj. traži da uniđe u bračne odnose sa njom). Pa da li (da) spojim njezinu glavu (tj. da li da stavim njoj tuđe vlasi, kose)?" Pa je grdio poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (izvjesnu, ili: svaku) spajačicu i tražiteljicu spajanja.

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete od Hišama, sina Urveta, od njegove žene Fatime, od Esme, kćeri Ebu Bekra, rekla je:

Prokleo je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (izvjesnu) spajačicu i tražiteljicu spajanja (kose, vlasi).

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Mukatila, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Ubejdullah od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Prokleo je (ili: Prokleo) Allah (izvjesnu) spajačicu, i tražiteljicu spajanja, i tetoviračicu i tražiteljicu tetoviranja." Rekao je Nafi': Tetoviranje u desnima (u mesu oko zuba).

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete, pričao nam je Amr, sin Murreta: Čuo sam Seida, sina Musejbeba, rekao je:

Došao je Muavijete (u) Medinu zadnji dolazak (što) je došao njega, pa je predikovao nama. Pa je izvadio (jedno) klupko od kose (vlasi nekakvih). Rekao je: Nisam bio (običaja da) mislim (tj. Ne mišljah, ne smatrah) ijedno (lice, tj. iko da) čini ovo osim Židova. Zaista Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, imenovao je njega (tj. nazvao je ovo izvjesnom) laži.

Misli (na izvjesnu) spajačicu u (izvjesnoj) kosi (vlasima, pa bilo da spaja sebi ili drugome tuđe vlasi).

GLAVA

(izvjesnih) žena koje čupaju dlake (sa svoga lica i čela).

(Veli se da "el-mutenemmisatu" znači one žene koje traže da im neko čupa sa lica i čela dlake. Međutim, neki kažu da taj izraz označava i one žene koje to same sebi čine i čupaju dlake sa lica.)

PRIČAO NAM JE Ishak, sin Ibrahima, izvijestio nas je Džerir od Mansura, od Ibrahima, od Alkameta rekao je:

Prokleo je Abdullah (Mes'udov izvjesne žene) tetoviračice, i čupačice sebi dlaka sa lica, i raspuknjivačice (rastavljačice zuba, između zuba, tj. i one koje na vještački način prave

sebi rijetke prednje zube) radi (svoje) ljepote (uljepšavanja), izmjenjivačice stvaranja Allahovoga. Pa je rekla Umu Jakuba: "Šta je ovo (tj. Šta je to)?" Rekao je Abdullah: "A šta je meni (da) neću proklinjati (tj. A što ja da ne proklinjem onoga) koga je prokleo poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, i u knjizi Allaha je (proklet)?" Rekla je:

"Tako mi Allaha zaista već sam pročitala (ono) što je između (njegove) dvije ploče (tj. stranice - od prve do zadnje stranice), pa nisam našla njega (tj. to da je proklet ko to radi)." Rekao je:

"Tako mi Allaha zaista ako si pročitala njega, (pa) zaista si već našla njega (to). (A to je):

"..... i šta je dao vama (Moj) poslanik, pa uzmite njega, a šta je zabranio vama njega, pa zabranite sebi (tj. odstranite se toga).....".

GLAVA

(izvjesne) žene kojoj se je spojila nečija kosa.

PRIČAO NAM JE Muhamed, pričao nam je Abdete od Ubejdulaha, od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Prokleo je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (izvjesnu) spajačicu, i tražiteljicu spajanja, i tetoviračicu i tražiteljicu tetoviranja.

PRIČAO NAM JE Humejdija, pričao nam je Sufjan, pričao nam je Hišam da je on čuo Fatimu, kćer Munzira, (da ona) govori: Čula sam Esmu (da) je rekla: Pitala je (jedna) žena Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekla:

"O poslaniče Allaha! Zaista moja kći (je bila u takvom stanju da) su pogodile (zadesile) nju ospe (ospice, male boginje), pa se je izvukla (tj. pa je opala) njezina kosa, a zaista ja sam vjenčala nju (za jednoga muškarca). Pa da li (da) spojim u njemu (u ovom slučaju njoj nečiju kosu)?" Pa je rekao:

"Prokleo je (ili: Prokleo) Allah (izvjesnu, ili: svaku) spajačicu i (onu tako isto) kojoj se spoji (kojoj je spojena nečija kosa, nečije vlasi)."

PRIČAO NAM JE Jusuf, sin Musa-a, pričao nam je Fadl, sin Dukejna, pričao nam je Sahr, sin Džuvejrijeta, od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Čuo sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, - ili rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Tetoviračicu, i koja se tetovira, i (izvjesnu) spajačicu i tražiteljicu spajanja (kose)" - misli (na to da) je prokleo (njih) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Mukatila, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Sufjan od Mansura, od Ibrahima, od Alkameta, od Ibnu Mes'uda, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Prokleo je (ili: Prokleo) Allah (izvjesne, ili: sve) tetoviračice, i tražiteljice tetoviranja, i čupačice sebi dlaka po licu, i raspuknjivačice sebi zuba (tj. i pravljačice sebi rijetkih prednjih zuba) radi (izvjesne svoje) ljepote, izmjenjivačice stvaranja Allaha (Allahovoga). Šta je meni (da) neću proklinjati (tj. Što da ne proklinjem onoga) ko (je takav da) je prokleo njega poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a on je (ili: i on je proklet) u knjizi Allaha?!

GLAVA

(izvjesne) tetoviračice.

(Tetoviranje je urisavanje, ucrtavanje slika na čovječije tijelo pomoću uboda u kožu i stavljanje boje u te ubode u koži.)

PRIČAO NAM JE Jahja, pričao nam je Abdurrezzak od Ma'mera, od Hemmama, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Oko (urokljivo) je istina." I zabranio je (izvjesno, ili: svako) tetoviranje.

PRIČAO MI JE Ibnu Beššar, pričao nam je Ibnu Mehdija, pričao nam je Sufjan, rekao je: Spomenuo sam Abdurahmanu, sinu 'Abisa, hadis Mansura od Ibrahima, od 'Alkameta, od Abdullaha, pa je rekao: Čuo sam ga od Umu Jakube, od Abdullaha slično hadisu Mansura.

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Šubete od Avna, sina Ebu Džuhafeta, rekao je: Vidio sam svoga oca, pa je rekao:

Zaista je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio cijenu (tj. prodaju izvjesnoga, ili: prodaju svakoga vađenja) krvi, i cijenu (prodaju izvjesnoga, ili: svakoga) psa, i jedača (svake) kamate, i davaoca jesti nje, i (izvjesnu; svaku) tetoviračicu i tražiteljicu tetoviranja.

GLAVA

(izvjesne žene) tražiteljice tetoviranja.

PRIČAO NAM JE Zuhejr, sin Harba, pričao nam je Džerir od 'Umareta, od Ebu Zurata, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Dovela se je Umeru (jedna) žena (koja) tetovira, pa je ustao, pa je rekao:

"Zaklinjem vas sa Allahom (da mi kažete) ko je čuo od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, o (tome) tetoviranju?" Pa je rekao Ebu Hurejrete: Pa sam ustao, pa sam rekao: "O zapovjedniče (svih) vjernika! Ja sam čuo." Rekao je: "Šta si čuo?" Rekao je: "Čuo sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"Ne tetovirajte (vi, o žene), i ne tražite tetoviranje (tj. ne tražite da vam se tetovira vaše tijelo)."

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja, sin Seida, od Ubejdulaha, izvijestio me je Nafi' od Ibnu Umera rekao je:

Prokleo je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (izvjesnu) spajačicu (vlasi), i tražiteljicu spajanja, i tetoviračicu i tražiteljicu tetoviranja.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Musenna-a, pričao nam je Abdurahman od Sufjana, od Mansura, od Ibrahima, od Alkameta, od Abdullaha (Mes'udovoga), bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Prokleo je Allah (izvjesne) tetoviračice, i tražiteljice tetoviranja, i čupačice sebi dlaka sa lica, i raspuknjivačice sebi zuba (tj. i pravljačice sebi rijetkih prednjih zuba vještački) radi (izvjesne svoje) ljepote, izmjenjivačice stvaranja Allaha (Allahovoga). Šta je meni (da) neću proklinjati (tj. da ne proklinjem onoga) koga je prokleo poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a on je (ili: i on je proklet i) u knjizi Allaha?!

GLAVA

(izvjesnih) slika (slikanja).

PRIČAO NAM JE Adem, rekao je: pričao nam je Ibnu Ebu Zi'b od Zuhrije, od Ubejdulaha, sina Abdullaha sina 'Utbeta, od Ibnu Abasa, od Ebu Talhata, bio zadovoljan Allah od njih, rekao je: Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Neće unići (tj. Ne ulaze izvjesni) meleki (anđeli u) sobu (u kuću koja je takva da) je u njoj pas, a niti slike."

A rekao je Lejs: Pričao mi je Junus od Ibnu Šihaba, izvijestio me je Ubejdulah, čuo je Ibnu Abasa, čuo sam Ebu Talhata, čuo sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

GLAVA

kazne (izvjesnih) slikara (na) sudnjem danu.

PRIČAO NAM JE Humejdija, rekao je: pričao nam je Sufjan, rekao je: pričao nam je Aameš od Muslima rekao je:

Bili smo sa Mesrukom u kući Jesara, sina Numejra, pa je vidio u njezinom hladnjaku (nekakve) slike (ili skulpture, vajarska djela), pa je rekao: čuo sam Abdullaha (Mes'udovoga da) je rekao: čuo sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"Zaista najžešći (od svih) ljudi kaznom (tj. Najžešće kažnjeni ljudi) kod Allaha (na) sudnjem danu su (izvjesni) slikari."

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Munzira, pričao nam je Enes, sin 'Ijada, od Ubejdulaha, od Nafi'a da je Abdullah, sin Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, izvijestio njega da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Zaista (oni) koji prave ove slike, kažnjavaće se (oni na) sudnjem danu. Govoriće se njima: "Oživite (tj. Dajte život onome) što ste stvorili."

GLAVA

kvarenja (tj. rušenja, razbijanja, uništenja izvjesnih) slika.

PRIČAO NAM JE Muaz, sin Fedaleta, rekao je: pričao nam je Hišam od Jahja-a, od 'Imrana, sina Hittana, da je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, pričala njemu da Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, ne ostavljaše u svojoj kući (sobi ni jednu) stvar (koja je takva da) su u njoj (nekakve) slike raspeća na krstu (križu - ne ostavljaše ih drukčije) osim (tako da) je pokvario (izmijenio, uništio) nju (tu stvar).

PRIČAO NAM JE Musa, pričao nam je Abdulvahid, pričao nam je Umarete, rekao je: pričao nam je Ebu Zur'ate, rekao je:

Unišao sam sa Ebu Hurejretom (u jednu) kuću u Medini, pa je vidio u najvišem (dijelu) nje (te kuće jednoga) slikara (da) slika, pa je rekao: Čuo sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"A ko je najsilniji od (onoga) ko je otišao (da) stvara kao Moje stvaranje (koji hoće da stvara kao što Ja stvaram)? Pa neka stvore (oni jedno) zrno, i neka stvore (jedan) trun (atom)." Zatim je pozvao za (jedan) sud (posudu kao što je leđen, legen, leginj, lavor) od vode (lavor vode), pa je oprao svoje dvije ruke, čak je dopro svome pazuhu. Pa sam rekao: "O Ebu Hurejrete! Da li je (to takvo pranje neka) stvar (što) si čuo nju od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (u pogledu pranja)?" Rekao je: "Kraj (izvjesnoga) nakita (tj. Ovo dokle sam prao preko ruke pokazuje dokle će dopirati izvjesni nakit, veli se da se to misli na dženetski nakit, pa bi to onda moglo da se ovako prevede: Mjesto dopiranja izvjesnoga - rajskoga - nakita)."

GLAVA

(onoga) što se je gazilo (pogazilo nogama) od (izvjesnih) slika.

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, rekao je: pričao nam je Sufjan, rekao je: čuo sam Abdurahmana, sina Kasima - a nema u Medini tada bolji od njega (niko) - rekao je: čuo sam svoga oca rekao je: čuo sam Aišu, bio zadovoljan Allah od nje:

Došao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, iz (tj. sa jednoga) putovanja, a već sam zastrla sa (jednim) svojim šarenim zastorom (vrata jednoga hladnjaka, stavila sam taj zastor na vrata jednoga) hladnjaka (ili jedne rafe, ili slijepoga prozora u zidu sobe - "sehvetun" ima mnogo značenja i tumačenja) svoga, (a) u (na) njemu su (neke) slike. Pa pošto je vidio njega (taj zastor) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, poderao je njega i rekao je:

"Najžešći (od svih) ljudi kaznom (na) sudnjem danu su (oni - dakle: Najžešće će biti kažnjeni oni ljudi na sudnjem danu) koji se upriličavaju (prisposobljavaju, hoće da su slični) sa stvaranjem Allaha." Rekla je: Pa smo učinili njega (jednim) jastukom ili dvama jastucima (tj. Pa smo napravili od toga zastora jedan ili dva jastuka).

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Abdullah, sin Davuda, od Hišama, od njegovoga oca, od Aiše rekla je:

Došao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, iz (tj. sa jednoga) putovanja, a objesila sam (jedan) čupavi zastor, (a) u njemu (na njemu, po njemu) su (neke) slike. Pa je zapovjedio meni da skinem (ščupam) njega (taj zastor), pa sam ga skinula. I kupah se ja i Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, iz posude jedne.

GLAVA

(onoga) ko je mrzio (izvjesno) sjedenje (sjedanje) na (izvjesnim) slikama (ili: na slike).

PRIČAO NAM JE Hadždžadž, sin Minhala, rekao je: pričao nam je Džuvejrijete od Nafi'a, od Kasima, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da je ona sebi kupila (jedan) mali jastuk, u njemu su (a na njemu su neke) slike. Pa je stao (zastao) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u (tj. na njezinim) vratima, pa nije unišao (nije htio da uđe). Pa sam rekla:

"Kajem se ka Allahu od (onoga) što sam pogriješila (zgriješila)." Rekao je: "Šta je ovaj mali jastuk (Zašto je ovaj mali jastuk)?" Rekla sam: "Zato (da ti) sjedneš na njega i (da) ga sebi upotrebiš kao uzglavlje (kao jastuk pod glavu)." Rekao je:

"Zaista drugovi (tj. stvaraoci) ovih slika (dakle: oni koji rade, prave, crtaju te slike) kažnjavaće se (na) sudnjem danu. Govoriće se njima: "Oživite (ono) što ste stvorili (dakle: Oživite ono što ste bili napravili, uradili, naslikali ili slično od tih slika i sl.). I zaista (izvjesni) anđeli neće unići (tj. ne ulaze ni u jednu) sobu (kuću koja je takva da) su u njoj (izvjesne) slike."

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Lejs od Bukejra, od Busra, sina Seida, od Zejda, sina Halida, od Ebu Talhata, druga poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je: Zaista je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Zaista (izvjesni) anđeli neće unići (ne ulaze ni u jednu) sobu (kuću takvu što) je u njoj (u kojoj je izvjesna) slika."

Rekao je Busr: Zatim se je razbolio Zejd. Pa smo posjetili njega, pa kada li je na njegovim vratima (jedan) zastor, u njemu je (a na njemu je nekakva) slika! Pa sam rekao Ubejdulahu, odgojeniku Mejmune, žene Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zar nas nije izvijestio Zejd o (tim) slikama prvoga dana (tj. predašnjega, prošloga vremena)?" Pa je rekao Ubejdulah: "Zar nisi čuo njega kada je rekao: "Osim pisanja (tj. ukrašavanja, šaranja) u odjeći (po nekoj odjeći)."

(Izraz "rebib" doslovno znači: pastorak, ali i odgojenik, onaj ko je odgojen od nekoga.)

A rekao je Ibnu Vehb: Izvijestio nas je Amr, on je sin Harisa, pričao je njemu Bukejr, pričao je njemu Busr, pričao je njemu Zejd, pričao je njemu Ebu Talhate od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

GLAVA

odvratnosti (izvjesne, ili: svake) molitve u (izvjesnim, ili: u svakim) slikama.

PRIČAO NAM JE Imran, sin Mejsere, pričao nam je Abdulvaris, pričao nam je Abdulaziz, sin Suhejba, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bio je (jedan) šareni zastor (sa slikama) za Aišu (tj. u Aiše), zastrla (zastirala) je sa njim stranu svoje sobe (ili: svoje kuće), pa je rekao njoj Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Odstrani (Udalji) od mene (taj zastor), pa (jer) zaista ono neprestano njegove slike izlažu (tj. pojavljuju) se meni u mojoj molitvi."

GLAVA:

Neće unići (Ne ulaze izvjesni) anđeli (u) kuću (koja je takva da) je u njoj (neka) slika.

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Sulejmana, rekao je: pričao mi je Ibnu Vehb, rekao je: pričao mi je Umer, on je sin Muhameda, od Salima, od njegovoga oca rekao je:

Obećao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (da će doći u određeni čas) Džibril, pa je usporio njemu (doslovno: usporio je na njega), čak (tako da) je dodijalo (tj. teško se to odrazilo) na Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je izašao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (iz kuće, ili: iz sobe), pa je susreo (sreo) njega, pa se potužio k njemu (na ono) šta je našao (tj. šta je osjetio od neugodnosti). Pa je rekao njemu (Džibril):

"Zaista mi nećemo unići (tj. mi ne ulazimo u) kuću (sobu takvu što) je u njoj (ako ima u njoj nekakva slika, u kojoj je nekakva) slika, a ni pas."

GLAVA

(onoga) ko nije unišao (u) kuću (sobu što) je u njoj (nekakva) slika.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malika, od Nafi'a, od Kasima, sina Muhameda, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, žene Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da je ona izvijestila njega da je ona sebi kupila (jedan) mali jastuk, u njemu su (a na njemu su neke) slike. Pa pošto je vidio njega poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, stao je na (njezinim) vratima, pa nije unišao (nije htio da uđe). Pa je prepoznala u (na) njegovom licu (izvjesnu njegovu) odvratnost. Rekla je:

"O poslaniče Allaha! Kajem se ka Allahu i ka Njegovom poslaniku. Šta sam to pogriješila?" Rekao je: "Šta je umu ovoga maloga jastuka? Pa je rekla: "Sebi sam ga kupila zato (da ti) sjediš na njemu i (da) ga stavljaš (sebi) kao uzglavlje (kao jastuk pod glavu)." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista drugovi (tj. stvaraoci) ovih slika kažnjavaće se (na) sudnjem danu, i govoriće se njima: "Oživljujte (ono) što ste stvarali!" I rekao je: "Zaista (izvjesna) kuća koja je (takva da) su u njoj (izvjesne) slike, neće unići (ne ulaze u) nju (izvjesni) anđeli (meleki)."

GLAVA

(onoga) ko je prokleo (izvjesnoga) slikara.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Musenna-a, pričao mi je Muhamed, sin Džafera, Gunder, pričao nam je Šubete od Avna, sina Ebu Džuhajfeta, od njegovoga oca da je on sebi kupio (jednoga) dječaka, vadioca krvi (kupicom rogom, pa je rekao tom dječaku, tj. robu svom da se prođe toga zanata vađenja krvi), pa je rekao:

Zaista je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, zabranio cijenu (izvjesne) krvi (tj. cijenu-naplata vađenja krvi nekome), i cijenu-naplata (novac od prodaje izvjesnoga) psa, i zaradu (svake) prostitutke (bludnice, preljubnice). I prokleo je jedača (svake) kamate, i davaoca jesti nje, i (izvjesnu, ili: i svaku) tetoviračicu, i tražiteljicu tetoviranja i (izvjesnoga, ili: i svakoga) slikara.

GLAVA:

Ko je naslikao (jednu) sliku, opteretit će se (doslovno: opteretio se je na) sudnjem danu da puhne (tj. da udahne) u nju (izvjesnu, ili: njezinu) dušu, a nije puhač (tj. a neće udahnuti, neće udahnuti).

PRIČAO NAM JE 'Ajjáš, sin Velida, pričao nam je Abdula-Aala, pričao nam je Seid, rekao je: Čuo sam Nadra, sina Enesa sina Malika (da) priča Katadetu, rekao je:

Bio sam kod Ibnu Abasa, a oni pitaju njega, i (ili: a on) neće spomenuti (ne spominje) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, do (da) se je pitao. Pa je rekao: Čuo sam Muhameda, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"Ko je slikao (naslikao jednu) sliku u (životu te) ovozemnosti, opteretio se je (tj. opteretit će se on na) sudnjem danu (dakle: biće mu rečeno na sudnjem danu) da puhne (da udahne) u nju (u tu sliku njezinu) dušu, a nije puhač (tj. nije udahnjivač - a to će reći: a neće moći, a on ne može udahnuti i ne može dati duše, života slici koju je naslikao)."

GLAVA

(izvjesnoga) uzimanja sebi sujahača (sajahača) na (svoju tovarnu, tj. jahaću) životinju.

(A to znači: Dati nekome da uzjaši iza sebe na istu životinju koju jaše neki jahač.)

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, rekao je: pričao nam je Ebu Safvan od Junusa, sina Jezida, od Ibnu Šihaba, od Urveta, od Usameta, sina Zejda, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, uzjašio na (jednoga) magarca, na samar (sedlo, ili: na odjeću koja se stavlja na leđa jahaće životinje, a to je prekrivač, pokrovac, biljac), na njemu (tj. na tom samaru, ili na to pokrovcu, biljcu) je (jedna) čupava odjeća (prostirka) fedekijska (tj. iz sela Fedeka), i učinio je sujahačem Usameta iza sebe (tj. i dao je uzjašiti Usametu iza sebe na istu jahaću životinju).

GLAVA

(izvjesne) trojice na (izvjesnoj jahaćoj) životinji.

PRIČAO NAM JE Museded, rekao je: pričao nam je Jezid, sin Zurej'a, pričao nam je Halid od 'Ikrimeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Pošto je došao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (u) Meku, izašli su u susret njemu dječaćići Abdulmutalibovića, pa je natovario jednoga pred sebe (doslovno: između svoje dvije ruke), a drugoga ozadi sebe (iza sebe).

GLAVA

tovarenja (nošenja) druga (tj. vlasnika, jahača izvjesne jahaće) životinje (nekoga) osim sebe ispred sebe.

A rekao je neki (od) njih: Drug (vlasnik izvjesne jahaće) životinje je preči za prsa (te) životinje (tj. da jaši-jaše na prvome mjestu do glave te jahaće životinje), osim da (on - vlasnik) dozvoli njemu (sujahaču, sajahaču da bude na prvome mjestu, da prođe na prvo mjesto).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Beššara, rekao je: pričao nam je Abdulvehhab, rekao je: pričao nam je Ejjub, rekao je:

Spomenuo se je (izvjesni) najgori (od izvjesne) trojice (koji jašu na jednoj jahaćoj životinji) kod 'Ikrimeta.

(To jest: Raspravljalo se je o tom kada trojica jašu na jednoj životinji, koji je od njih najgori i najnepravedniji. Ikrimete, kod koga se je to i raspravljalo, nije smatrao da su uvijek griješni i nepravedni sva trojica. Čak nije griješan ni nepravedan ni jedan ako je jahaća životinja jaka i snažna. Zato im Ikrimete ispriča - ispričao im je o slučaju kada je Muhamed a.s. uzeo sebi na devu dva dječaka.)

Pa je rekao ('Ikrimete): Rekao je Ibnu Abas:

"Došao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a već je natovario (nosio na devu koju je jašio, jahao, nosio je) Kusema ispred sebe, a Fadla ozadi (iza) sebe, ili Kusema ozadi (iza) sebe, a Fadla ispred sebe. Pa koji (od) njih je gori (najgori), ili koji (od) njih je bolji (najbolji)?"

GLAVA

slijedenja (tj. bivanja sujahačem izvjesnoga) čovjeka ozadi (iza izvjesnoga) čovjeka.

(Glagol "erdefe jurdifu irdafun" znači i postaviti za se na konja, učiniti nekoga sujahačem - ali znači i biti sujahač iza nekoga, ozadi, pozadi nekoga, slijediti ga u jahanju.)

PRIČAO NAM JE Hudbete, sin Halida, rekao je: pričao nam je Hemmam, rekao je: pričao nam je Katadete, rekao je: pričao nam je Enes, sin Malika, od Muaza, sina Džebela, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Dok sam ja sujahač (sajahač) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (a) nije između mene i između njega (ništa drugo) osim zadnji dio (zadnji unkaš devećega) samara, pa je rekao:

"O Muaze!" Rekao sam: "Dvoodazov tebi, poslaniče Allaha, i dvije sreće (ili: i dva potpomaganja) tebi!" Zatim je išao (jedan) čas, zatim je rekao: "O Muaze!" Rekao sam: "Dvoodazov tebi, poslaniče Allaha, i dvije sreće tebi!" Zatim je išao čas, zatim je rekao: "O Muaze!" Rekao sam: "Dvoodazov tebi, poslaniče Allaha, i dvije sreće tebi!" Rekao je:

"Da li znaš šta je pravo Allaha na Njegovim robovima (koje oni treba da dadnu Njemu)?" Rekao sam: "Allah i Njegov poslanik su znani." Rekao je: "Pravo Allaha na Njegovim robovima je da obožavaju (oni) Njega, a (da) neće udružiti (tj. a da ne udruže) s Njim (ni jednu) stvar (ništa)." Zatim je išao čas, zatim je rekao: "O Muaze, sine Džebela!" Rekao sam: "Dvoodazov tebi, poslaniče Allaha, i dvije sreće tebi!" Rekao je: "Da li znaš šta je pravo (Allahovih) robova na Allahu (koje će njima dati Allah) kada su učinili (kada učine oni) njega (tj. kada su oni izvršili obožavanje Allaha bez udruživanja Njemu ičega i ikoga)?" Rekao sam: "Allah i Njegov poslanik su znani." Rekao je:

"Pravo (Božijih) robova na Allahu je da neće kazniti njih."

GLAVA

slijeđenja (tj. bivanja sujahačem, sajahačem izvjesne) žene ozadi (iza izvjesnoga, ili: ozadi, iza svoga) čovjeka.

PRIČAO NAM JE Hasen, sin Muhameda sina Sabbaha, rekao je: pričao nam je Jahja, sin 'Abbada, rekao je: pričao nam je Šubete, rekao je: izvijestio me je Jahja, sin Ebu Ishaka, rekao je: čuo sam Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Okrenuli smo (se, tj. Krenuli smo u Medinu) sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, iz Hajbera, a zaista ja sam zaista sujahač (sajahač) Ebu Talhata i on ide. A neka (od) žena poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, je sujahač (sajahač) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pošto je posrnula (ta deva, tj. kadli iznenada posrnu ta) deva (deva Muhameda a.s.)! Pa sam rekao (tj. povikao, uzviknuo):

"Ženu (tu čuvaj, pazi, spašavaj)!" Pa sam sišao (tj. sjašio, sjahao). Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Zaista ona je vaša majka." Pa sam svezao samar (deve Muhameda a.s. ponovno). I uzjahao je (ponovno) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Pa pošto se približio, ili (pošto) je vidio Medinu, rekao je:

"Vračači, povračači (ili: pokajnici smo mi), obožavači (obožavatelji), za našega Gospodara (tj. našem Gospodaru smo mi) zahvaljivači (hvalioci)!"

GLAVA

(izvjesnoga) ležanja na leđima i stavljanja (svoje jedne) noge na (svoju nogu) drugu.

PRIČAO NAM JE Amed, sin Junusa, rekao je: pričao nam je Ibrahim, sin Sa'da, pričao nam je Ibnu Šihab od 'Abbada, sina Temima, od njegovoga strica da je on vidio Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da on) leži u Bogomolji podižući (tj. podigavši on) jednu (od) svoje dvije noge na (svoju) drugu (nogu).

(Istina, izraz "jadtadži'u" znači leži na strani, ali dalji tekst donekle daje da se može naslućivati da je ležao na leđima, jer se podizati može jedna noga na drugu više u ležanju na leđima negoli na strani.)